

Az Úr a föld s ami azt betölti, a földkerekség és minden lakója. Mert ő alapította a tengerekre, s a folyók fölé ő állította.

Zsolt 24,1

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

LXXIX. évf. 17. • (3895.)
2023. április 23. • Ára 360 Ft

Az előkészítő folyamat nagyon jól áll

Beszélgetés Tóth Tamással,
a pápalátogatás általános koordinátorával

Alig több mint egy hét múlva megérkezik Budapestre Ferenc pápa. Hol tartanak az előkészületek? Mit lehet tudni a programok részleteiről? Hol fog lakni a Szentatya? Ezekre a kérdésekre is választ adott lapunknak Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára, a Szentatya magyarországi apostoli látogatásának általános koordinátora.

– Hogyan indult el az apostoli látogatás szervezése?

– Nagy öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy a Szentatya ismét ellátogat Magyarországra. Nem először találkozik a magyar hívekkel, hiszen romániai látogatása alkalmával Csíksomlyón együtt ünnepelt a magyar zarándokokkal, a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus zárómiséjén is részt vett, és szlovákiai apostoli útja során Sasváron is sok magyar volt ott a szentmisén. A mostani látogatással kapcsolatos szervezőmunka azért sem egyszerű, mert kevés az idő, mindössze két hónap állt, áll a rendelkezésünkre. Ezalatt egy háromnapos, több helyszínt érintő látogatást kell megszerveznünk. Fontos, hogy Ferenc pápa egész Magyarországot látogassa meg, még akkor is, ha életkora miatt az eseményekre Budapesten kerül sor.

A Szentatya bízik abban, hogy e rövid idő alatt is meg tudjuk szervezni a látogatását. Örömmel számolhatok be arról, hogy bár még számos részleten dolgoznunk kell, az előkészítő folyamat egészében nagyon jól áll.

(Folytatás a 3. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

A pápalátogatás hivatalos dala
2. oldal

A pap olyan, mint egy csapat

Beszélgetés Kárpáti Kázmér ferences templomigazgatóval
5. oldal

Igényesség, bátorság és humor jellemezte
Rosdy Páltól búcsúzunk
11. oldal

„Adjátok a Szentet a szenteknek szentül!”

Krizmaszentelés a veszprémi főszékesegyházban

Udvardy György érsek a főegyházmege papságával együtt mutatott be koncelebrált krizmaszentelési szentmisét április 6-án a veszprémi Szent Mihály-főszékesegyházban, amely a 2020-ban indult felújítási munkálatok óta először nyitotta meg kapuit liturgikus esemény előtt. A főpásztor megáldotta a megújult templombelsőt, az új oltárt, s a hagyomány szerint a papság is megújította fogadalmát.

Nagycsütörtök délelőttjén a krizmaszentelési szentmise vezet be a szent háromnap ünnepségét, amelynek keretében a hagyományok szerint a papság is évről évre megújítja Istennek és az Egyháznak tett fogadalmát. Ennek megfelelően Udvardy György érsek a Veszprémi Főegyházmege területén szolgáló pa-

pokkal és szerzetespapokkal közösen mutatta be a szentmisét. A főpásztor mellett az oltár körül szolgált többek között Takács István általános helynök, főszékesegyházi plébános; Tornavölgyi Krisztián püspöki irodaigazgató; Megyesi Ferenc szertartó; Bérczi Bernát, a Zirci Ciszterci Apátság kormányzóperjele; Mihályi Norbert Jeromos, a Tihanyi Bencés Apátság perjele.

(Folytatás a 7. oldalon)

Növeljük a lelki lábnyomunkat!

Egy egyetemista hittan, ami ma is átjárja a magyar Egyházat

(Riportunk a Csütörtöki csoportról a 8. oldalon)

A Csütörtöki csoport papjai

Szolidaritás az elesettek, a szegények iránt

Beszélgetés a hetvenéves Hofher József jezsuita szerzetessel

Hofher József, „Hofi atya” jezsuita szerzetes pap, a Magyar Katolikus Egyház egyik legszínesebb egyénisége; szeretetteljes derű, jókedv sugárzik belőle. Hetvenedik születésnapja alkalmából beszélgettünk vele.

– Hogyan emlékszik vissza a gyermekkorára?

– Budapesten születtem, vallásos családba. Budakeszin éltünk, nagyon szép gyermekkorom volt. Rendszeresen jártam templomba, kiváló lelkipásztorok szolgáltak ott. Az apai nagyapám bognármester volt és földműves. Édesapám hároméves korában elvesztette a szüleit, meghaltak spanyolnáthában, így őt a három nővére nevelte fel. Az egyikük, Anna néni különösen vallásos volt. Ahogyan az édesanyám szülei is. Ők a kereskede-

lemben dolgoztak, Budapestről kiköltöztek Budakeszire, ott volt fűszerüzletük. Az anyai nagyapám víg kedélyű ember volt és szociálisan rendkívül érzékeny. Azt vallotta: jobb ma egy lassú fillér, mint holnap egy gyors forint. Főleg a szegények jártak hozzá, rengeteget hitelezett nekik. Az anyai nagymamám viszont nagyon spórolós asszony volt, neki köszönhető, hogy nem mentek tönkre. Személyesen nem ismertem az anyai nagyapát, mert korán meghalt. Állítólag sok mindent örököltem tőle, a szociális érzékenységet és a jó humorát. Egyébként anyámnak is jó híre volt. Az apjától, Marci papától örökölt sok tulajdonságot, a jó kedélyét is. Így szállt a humorérzék anyáról fiúra.

(Folytatás a 9. oldalon)

ISSN 0133-1205

23017

9 770133 120548

Egész lényünkkel mutassuk meg Jézust!

A Szentatya február 15-én folytatta az evangelizálás szenvedélyéről szóló katekézissorozatát. Hangsúlyozta, hogy csak akkor tudunk másokat megszólítani, ha folytonosan az Úrnál maradunk, ha igehirdetésünkben őt tesszük az első helyre, és szelíd, jóságos bárányok maradjunk Pásztorunk mellett. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Folytatjuk katekéziseinket. A mostani sorozat választott témája: „Az evangelizálás szenvedélye, az apostoli buzgóság”. Az evangelizálás ugyanis nem azt jelenti, hogy csak beszélünk: „Nézd, bla-bla-bla...”, és semmi több. Mert van egy szenvedély, amely az egész lényünket felöleli: az elménket, a szívünket, a kezünket, a járásunkat... mindent, az evangélium hirdetése az egész embert bevonja.

Ezért beszélünk az evangelizálás szenvedélyéről. Miután [az elmúlt hetekben] rátekingettünk Jézusra mint az igehirdetés példaképére és tanítómesterére, ma az első tanítványokhoz fordulunk, megnézzük, mit csináltak a tanítványok. Az evangélium azt mondja, hogy Jézus „tizenketőt választott – akiket apostoloknak nevezett –, hogy vele legyenek, és elküldje őket igét hirdetni” (Mk 3,14). Egy dolog itt ellentmondásosnak tűnik: arra hívja őket, hogy vele legyenek, egyúttal arra, hogy menjenek prédikálni. Az ember azt mondaná: vagy az egyik, vagy a másik, vagy helyben maradni, vagy menni. De nem: Jézus számára nem lehet menni helyben maradás nélkül, és nem lehet helyben maradni menés nélkül. Nem könnyű ezt megérteni, mégis így van. Próbáljuk megérteni, milyen értelemben mondja Jézus ezeket a dolgokat.

Először is, nincs menés helyben maradás nélkül: mielőtt a tanítványoknak küldetést adna, Krisztus – mondja az evangélium – „magához hívja őket” (vö. Mt 10,1). Az igehirdetés az Úrral való találkozásból születik; minden keresztény tevékenység, különösen a misszió, innen indul. Ezt nem akadémián tanuljuk: nem! Az Úrral való találkozás-

ból indul ki.

A róla történő tanúságtétel ugyanis azt jelenti, hogy sugározzuk őt; de ha nem fogadjuk be az ő fényét, akkor kialudt lámpások maradjunk; ha nem járunk hozzá, akkor magunkat visszük őhelyette – magamat viszem, és nem őt! – és minden hiábavaló lesz. Ezért csak az tudja Jézus evangéliumát másoknak elvinni, aki vele időzik. Aki nem időzik vele, az nem tudja elvinni az evangéliumot. Elgondolásokat fog vinni, de nem az evangéliumot.

De ehhez hasonlóan nincs helyben maradás menés nélkül. Krisztus követése ugyanis nem pusztán belső, lelki esemény: tanúságtétel nélkül, szolgálat nélkül, misszió nélkül nem fejlődik a Jézussal való kapcsolat. Erdemes észrevenni, hogy az evangéliumban az Úr már azelőtt elküldi a tanítványokat, mielőtt befejezte volna a felkészítésüket: nem sokkal azután, hogy meghívta őket, már el is küldi őket! Ez azt jelenti, hogy a misszió megtapasztalása a keresztény képzés része. Jegyezzük meg tehát, hogy ez a két lényegi mozzanat létezik minden tanítvány számára: Jézussal lenni és Jézus által küldve elmenni.

Miután magához hívta a tanítványokat, és mielőtt elküldte volna őket, Krisztus beszédet intéz hozzájuk, melyet „missziós beszédként” ismerünk – így nevezi az evangélium. *Máté evangéliumának* tizedik fejezetében található, és mintegy az igehirdetés „alaptörvényének” tekinthető. Ajánlom, hogy ma olvassátok el, csak egyetlen, kis oldal az evangéliumból. Három szempontot szeretnék kiemelni belőle: miért kell hirdetni, mit kell hirdetni, és hogyan kell hirdetni.

Miért kell hirdetnünk? Jézus őt szóban indokolja meg, melyeket érdemes megjegyez-

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

nünk: „Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok” (Mt 10,8). Ez őt szó. Miért kell hát hirdetni? Mert ingyen kaptam, s ezért ingyen tovább is kell adnom. Az igehirdetés nem belőlünk indul ki, hanem abból a szépségből, amelyet ingyen, érdem nélkül kaptunk: annak szépségéből, hogy találkoztunk Jézussal, ismerjük őt, ráébredünk, hogy ő szeret és üdvözít bennünket. Ez olyan nagy ajándék, hogy nem tarthatjuk meg magunknak, szükségét érezzük, hogy terjesszük; de ugyanolyan módon, vagyis ingyenesen. Más szóval: ajándékot kaptunk, s ezért az a dolgunk, hogy ajándékká tegyük magunkat; ajándékot kaptunk, és az a hivatásunk, hogy mi magunk váljunk ajándékká mások számára; bennünk él annak az öröme, hogy Isten gyermekei vagyunk, és ezt meg kell osztanunk testvéreinkkel, akik erre még nem ébredtek rá! Ez indokolja meg az igehirdetést. El kell mennünk, és el kell vinnünk annak örömét, amit kaptunk.

Másodsor: mit kell hirdetni? Jézus azt mondja: „Menjtek és hirdessétek: Közel van a mennyek országa!” (Mt 10,7). Mindenekelőtt ezt kell hát mondani: Isten közel van. Ezt sose felejtsetek el: Isten mindig is közel volt az ő népéhez, ő maga mondta ezt a népek! Azt mondta: „Nézzétek, melyik néphez van annyira közel az istene, mint én vagyok hozzátok?” A közelség az egyik legfontosabb tulajdonsága Istennek. Három fontos tulaj-

donsága van: közelség, irgalmasság és gyengédség. Ne felejtsetek el! Kicsoda az Isten? A Közelálló, a Gyengéd, az Irgalmas. Ez Isten valósága! Mi az igehirdetésben gyakran biztatjuk az embereket valamire, és ez rendben is van, de ne felejtsetek el, hogy a fő üzenet az, hogy ő közel van: közelség, irgalmasság és gyengédség.

Isten szeretetét elfogadni azért nehezebb, mert mindig mi akarunk a középpontban lenni, mi akarunk főszereplők lenni, hajlamosabbak vagyunk tenni, mint hagyni, hogy alakítsanak bennünket, hajlamosabbak vagyunk beszélni, mint meghallgatni.

De ha az kerül előtérbe, amit teszünk, akkor mi leszünk a főszereplők. Ehelyett az igehirdetésnek Istennek kell előtérbe helyeznie, Istennek kell elsőre adnia, Isten kell az első helyre tennie, és lehetőséget kell adnia másoknak, hogy befogadják őt, hogy felismerjék az ő közelségét. Ő van elől, én pedig mögötte.

Harmadik pont: hogyan kell hirdetni? Ez az a szempont, amelyre Jézus hosszabban kitér: hogyan kell hirdetni, mi a módszer, milyen beszédmóddal kell hirdetni? Jelentősége van annak, hogy elmondja: a mód, a stílus lényegileg fontosabb a tanúságtételnél. A tanúságtétel nem csak az ember elméjét igényli, nem elég mondani valamit, nem elég fogalmakat magyarázni: nem! A tanúságtétel mindenre kiterjed: az elmére, a szívre, a kézre, mindenre! Az ember mindhárom nyelvére szüksé-

ge van: a gondolat nyelvére, a szeretet nyelvére és a cselekvés nyelvére. A három nyelv!

Nem lehet csak az elmével evangelizálni, vagy csak a szívvel, vagy csak a kézzel. Mindegyikre szükség van.

És a stílusban a tanúságtétel a fontos, ahogyan Jézus is szeretné, hogy tegyük. Azt mondja: „Úgy küldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé” (Mt 10,16). Nem azt kéri tőlünk, hogy tudjunk szembenézni a farkasokkal, vagyis hogy tudjunk érvelni, ellenérvelni, védekezni: nem! Mi így gondolkodnánk: legyünk fontosak, legyünk sokan, legyünk tekintélyesek, és a világ hallgatni fog ránk, tisztelni fog minket, és legyőzzük a farkasokat: nem, ez nem így van. Nem! „Úgy küldelek, mint juhokat, mint bárányokat” – ez a fontos! Ha nem akarsz bárány lenni, az Úr nem fog megvédeni a farkasoktól. Boldogulj, ahogy tudsz. De ha bárány vagy, biztos lehetsz, hogy az Úr megvéd a farkasoktól! Légy alázatos! Azt kéri tőlünk, hogy ilyenek legyünk: szelídek, ártatlanságra törekvők, áldozatot vállalók. Ezek jellemzik ugyanis a bárányt: szelídség, ártatlanság, odaadás, gyengédség. És ő, a Pásztor, felismeri majd juhait, és megvédi őket a farkasoktól. Viszont a báránybőrbe bújt farkasok lelepleződnek, és szétmárcangolják őket. Az egyik egyházatya azt írja: „Amíg bárányok vagyunk, győzni fogunk, és még ha sok farkas vesz is körül bennünket, legyőzzük őket.

De ha farkasokká válunk, akkor legyőznek bennünket, mert meg leszünk fosztva a pásztor segítségétől. Ő nem farkasokat, hanem bárányokat legeltet” (Aranyászajú Szent János: *Harmincharmadik homília* Máté evangéliumáról).

Ha az Úr akarok lenni, engednem kell, hogy ő legyen a pásztorom, és ő nem farkasoknak a pásztor, hanem bárányoké, akik szelídek, alázatosak, kedvesek az Úrhoz.

Az igehirdetés módját illetően feltűnő továbbá, hogy Jézus, ahelyett, hogy előírná, mit kell vinni a misszióba, azt mondja el, hogy mit nem szabad vinni. Néha az ember lát egy-egy apostolt, egy-egy költöző embert, keresztényt, aki azt mondja magáról, hogy apostol, és az Úrnak adta az életét, és rengeteg csomagot visz magával: de ez nem az Úr, az Úr könnyít az úti-poggyászon, és azt mondja, hogy mit ne vigyünk: „Öveitekbe ne szerezetek se arany-, se ezüst-, se rézpénzt! Ne vigyetek magatokkal az útra tarisznyát, se két ruhát, se sarut, se botot!” (Mt 10,9–10). Ne vigyetek magatokkal semmit! Azt mondja, hogy ne támaszkodjunk anyagi biztonságra, világiasság nélkül menjünk a világba. Ezt kell mondani: nem a világ stílusában, nem a világ értékeivel, nem világiassággal megyek a világba – az Egyház számára az elvilágiasodás a legrosszabb, ami történhet vele! Egyszerűségben megyek. Így kell tehát hirdetni: inkább megmutatni Jézust, mint beszélni Jézusról.

És hogyan mutassuk meg? A tanúságtételünkkel. Végül azzal, hogy együtt, közösségben megyünk: az Úr elküldi az összes tanítványt, de senki sem megy egyedül. Az apostoli egyház egészen misszionárius, és a misszióban találja meg az egységét. Tehát: szelíden és jóságosan menjünk, mint a bárányok, világiasság nélkül, és együtt. Ez az igehirdetés kulcsa, ez az eredetemes evangelizáció kulcsa. Fogadjuk el Jézusnak ezeket a felhívásait: szavai legyenek támpontok a számunkra!

Fordította: Tózsér Endre SP

Fotó: Vatican.va

Egyedi miseruhák készülnek

A pápalátogatás csúcseménye a budapesti Kossuth téri szentmise lesz, amelyet április 30-án mutat be a Szentatya.

A liturgiát Róma püspöke – és a vele együtt miséző papság is – egy különleges, erre az alkalomra tervezett és gyártott miseruhában fogja bemutatni.

A liturgikus ruhákat a Szociális Testvérek Társaságához tartozó Fecske Orsolya szerzetesnő, festőművész tervezte, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia felkérésére.

A miseruhán a fehér és az arany színek dominálnak, amelyek katolikus hagyományok és liturgikus előírások szerint a húsvéti időszakra utalnak. Az öltözéknek része a miseruha, a stóla, a püspöki süveg, a palást és a diakónusok számára készített dalmatika is. A grafika alapja az esemény mottója, amely így szól: „Krisztus a jövőnk”.

A miseruha legfőbb díszé is ennek értelmében a feltámadt Krisztust ábrázoló rajz, amely arany háttér előtt fehér fénykontúrként jelenik meg.

Szívéből két folyam indul (vér és a víz szimbólumai), amelyek folyóvá terebélyesednek. A folyó képe utalás a Dunára, az ország egyik fő jelképére, valamint kapcsolódik a hazánkban másfél évvel ezelőtt lezajlott Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jelképeire is. A folyón megjelenő kék szín egyezik a feltámadt Krisztus feje fölött megjelenő ég színével. A kék szín mintegy híd a föld és az ég között, amely egyben emlékeztethet Szűz Mária alakjára is.

Fecske Orsolya SSS rendkívül sokoldalú alkotó: oltár- és táblaképeket, falfestményeket, üvegablakokat, mozaikokat és grafikákat készít, felnőtteknek és gyermekeknek szóló könyveket, hittankönyveket illusztrál.

Forrás és fotó: MKPK Sajtóosztály

Dal a kitartásról, a sötétség felett aratott győzelemről

Megszületett a pápalátogatás hivatalos dala

Camino – Krisztus a jövőnk címmel megszületett a pápalátogatás hivatalos dala.

Vizy Márton és Tóth Dávid Ágoston musicaldalát, a *Caminót* a pápalátogatás alkalmából átdolgozott formában, szimfonikus zenei kísérettel adják elő.

A dal, amely a kitartásról és a sötétség felett aratott győzelemről szól, olyan történelmi pillanatban csendül fel, amikor Ferenc pápa minden jóakarátú embert a béke előmozdítására szólított fel. Ehhez a felhíváshoz csatlakoztak a magyar alkotók és sztárok e dalal.

A *Camino* című dal a Loyolai Szent Ignác életét bemutató musical egyik húzódal, amely a jezsuita rend alapítója, Loyolai Szent Ignác vesztőzáró ábrázolja. Szimbolikusan mindannyian ezt a záródokut járjuk egész életünkben. A dal bemutatója április 29-én lesz a Papp László Sportarénában, Ferenc pápa megérkezése előtt.

Fellépnek: Dolhai Attila, Szandi, Nagy Bogi, Szócs Reni, Dániel Györgő és a dal zeneszerzője, Vizy Márton, a Forrásport Band, valamint a 4 Akkord Show Kórus tagjai.

Fotó: YouTube

Az előkészítő folyamat nagyon jól áll

Beszélgetés Tóth Tamással, a pápalátogatás általános koordinátorával

(Folytatás az 1. oldalról)

Jelentős létszámú egyházi és állami szervezőgárda munkálkodik azon, hogy a látogatás minél jobban sikerüljön, s hogy a Magyar Katolikus Egyház arcát a Szentatyának és az egész világnak meg tudjuk mutatni. A pápalátogatás általános koordinátoraként hálás vagyok a megtapasztalt segítőkészségért és türelemért, valamint a munkatársak önzetlen, lelkes szolgálataért.

A szervezőmunka hivatalosan a látogatás bejelentésétől kezdődött el. Fel kellett mérnünk az egyes helyszíneket, hol és hányan férnek majd el, felvettük a kapcsolatot az adott helyszínek rendezvényszervezőivel, s emellett kijelöltük, hogy kinek mi a feladata a szervezés során.

– Április 28-án érkezik meg Ferenc pápa a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre. Kik fogadják majd?

– A tervek szerint a Szentatya gépe pénteken 10 órakor száll majd le Budapesten. Itt egyházi és állami képviselők köszöntik. Fiatalok is lesznek a repülőtéren, a meghívó Magyar Katolikus Püspöki Konferencia intézményeiben dolgozó munkatársaink gyermekei fogják üdvözölni Ferenc pápát. Az MKPK Titkárságának egyik munkatársa süti azt a kenyeret, amelyet a magyarság nevében átadunk neki.

– A Szentatya ezután az állami, a társadalmi és a diplomáciai testületek képviselőivel találkozik.

– A budai Várban, a Szent György téren a Szentatyát katonai tiszteletadás mellett, államfőnek kijáró módon fogadják. Ezután a Sándor-palotában találkozik Novák Katalin köztársasági elnökkel és Orbán Viktor miniszterelnökkel. Ez utóbbi különleges esemény, hiszen az államfőn kívül a többi közjogi méltósággal a pápa egy apostoli látogatás alkalmával nem szokott találkozni. A Karmelita kolostor dísztermében kerül sor a találkozásra az állami, a társadal-

mi és a diplomáciai testületek képviselőivel, a Szentatya itt beszédet mond. Azt érdemes tudni, hogy a Szent György teret lezárják majd.

– A híveknek lesz lehetőségük arra, hogy üdvözöljék Ferenc pápát Budapest utcáin?

– Természetesen igen. Biztonsági okokból még nem ismert a pontos útvonal, de nem lesz hermetikusan lezárva. Ugyanakkor azt is tudni kell, hogy a főváros területén forgalomkorlátozásra, útlezárásokra kell számítani.

– Hol szállásolják el Ferenc pápát?

– A Szentatya az Apostoli Nunciatúrán fog lakni, ez minden apostoli látogatás alkalmával így szokás, hiszen ez az épület a pápa „saját háza”.

– A Szent István-bazilikában püspökökkel, papokkal, diakónusokkal, szerzetesekkel, papnövendékekkel és lelkipásztori munkatársakkal találkozik a pápa. Mít lehet tudni ezzel kapcsolatban?

– Ide a magyarországi egyházmegyék és szerzetesközösségek delegálják a képviselőiket. A résztvevők regisztrációját az adott egyházmegye, illetve a szerzetesi iroda végzi. A jelenlevők egy része bent a bazilikában foglal helyet, míg a többiek a bazilika előtti téren követhetik majd a találkozó eseményeit. A program szerint tanúságtételek hangzanak el, a Szentatya pedig beszédet mond. Fontos megjegyezni, hogy itt is, mint több más helyszínen, lesz kivetítő, emellett a közmédia élőben fogja közvetíteni a Szentatya látogatását. A tér befogadóképességének határáig más érdeklődők is figyelemmel kísérhetik az eseményt.

– Másnap reggel a Szentatya magánlátogatást tesz a Vakok Boldog Batthyány-Strattmann László Otthonában. Kik lesznek itt jelen?

– Az otthon lakóival, gondozóikkal, segítőkkel és az intézmény munkatársaival találkozik majd a pápa. A Szentatyát ide csak egy szűk kör fogja elkísérni. Mindig fontosak voltak számára az esetetek, a szükségét szenvedők, ezért keresi fel ezt az otthont, amelyet Fehér Anna nővér alapított. Az intézmény jelenleg közvetve a püspöki konferencia fenntartásában működik, immár negyven éve szolgálja rászoruló embertársainkat. A gyerekek egy kis műsorral készülnek a látogatásra. Erre az eseményre külsős résztvevőt nem engednek be.

– Az Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban Ferenc pápa szegényekkel és menekültekkel találkozik. Hogyan készülnek erre?

– E program megszervezésében elsősorban a katolikus karitatív szervezetek közreműködnek. A Katolikus Karitász, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Katolikus Szeretetszolgálat, a Boldog Ceferino Intézet, a Csak Egyet Szolgálat, a Sant'Egidio közösség, a Jezsuita Menekültszolgálat és más, rétegpasztorációval foglalkozó szervezetek segítik a munkánkat. Emellett a Karitatív Tanács és a Belügyminisztérium Gondoskodáspolitikáért Felelős Államtitkársága is delegál

jóval a Szentatya érkezése előtt, 15 órakor kezdődik, ahogyan másutt is: a Rózsák terei program 9 órakor, a bazilikai esemény pedig 16 órakor veszi kezdetét.

– Hol kell jelentkezniük azoknak a fiataloknak, akik az arénában szeretnének találkozni a Szentatyával?

– Az egyházmegyei koordinátorok, illetve ifjúsági referensek gyűjtik a jelentkezéseket.

– Vasárnap Ferenc pápa részvételével lesz szentmise a Kossuth téren. Mikor kezdődik a beléptetés?

– Ez a Jó Pásztor vasárnapján ünnepelt szentmise lesz a pápalátogatás csúcspontja. Reggel hat órától lehet a térre belépni, erre az eseményre nem kell külön regisztrálni. A rakpart biztonsági okokból le lesz zárva, a Kossuth teret déli és délkeleti oldalról, vagyis a Bajcsy-Zsilinszky út és a Szabadság tér irányából lehet megközelíteni. A tér északi részén áll majd az oltár, a koncelebráló atyák is innen, a Balassi Bálint utca felől tudnak majd belépni. Fontos, hogy a koncelebráló atyáknak regisztrálniuk kell. A teret, ahová csak biztonsági ellenőrzés után lehet majd bejutni, 8 óra körül le fogják zárni. Azokat, akiknek nem sikerül bejutniuk a térre, az Alkotmány utca és a Szabadság tér irányából várjuk, itt is lesznek kivetítők, és természetesen eucharisztikus sátrakat is felállítunk majd. A zarándokoknak a MÁV és a Volán 29-én délután, illetve 30-án reggel az oda-, valamint délután a visszaútra ingyenes utazást biztosít a járatain. Ez a lehetőség külön regisztráció nélkül igénybe vehető.

– Ferenc pápa fiatalokkal találkozik a Papp László Budapest Sportarénában. Ezen az alkalmon többen is segítik majd a ráhangolódást a találkozásra. Mi lesz a program?

– Ez egy Forráspont-rendezvény lesz, a Szentatyával való találkozásra már néhány órával korábban megkezdődik a lelki felkészülés. Itt is elhangzanak tanúságtételek, Ferenc pápa pedig beszédet fog mondani. Erre az alkalomra a külhoni magyar egyházmegyék is küldenek delegációt. A jelenlétüknek nagyon örülünk, hiszen nekik is fontos, hogy megerősödjének magyarságukban, ahogyan nekünk is sokat számít, hogy megtapasztalhatjuk az együvé tartozást. Itt is, mint a többi rendezvényenél, a résztvevőknek a kezdés előtt időben oda kell majd érniük, hogy a biztonsági ellenőrzésre sor kerülhessen. A ráhangolódás már

ivel találkozik. Kik lesznek itt jelen?

– Nagy megtiszteltetés, hogy a Szentatya meglátogatja katolikus egyetemünket, ráadásul erre a találkozóra egy igazán innovatív karon kerül sor. A látogatás elsődleges oka az lehet, hogy a Pázmány ebben az akadémiai évben ünnepli alapításának harmincadik évfordulóját. Ez akkor is fontos jubileum, ha az egyetem elődjét, a Nagyszombati Egyetemet a jezsuita Pázmány Péter 1635-ben hozta létre. Ez a találkozó – csakúgy, mint az arénában rendezendő esemény – számunkra azért is fontos, mert a Magyar Katolikus Egyház köznevelési és szakképzési hálózata az utóbb tíz évben a duplájára nőtt. A katolikus iskolába járó, oktatásban részt vevő fiatalok pápalátogatás révén is érezhetik, hogy egy nagy egésznek, a világegyháznak a részei a pápa fősége alatt. Ez elmondható a felsőoktatásról is, hiszen ma már három katolikus egyetem működik Magyarországon: Budapesten kívül Egerben és Szegeden. De több főiskolai is képzünk fiatalokat katolikus szellemben. Erre az eseményre alapvetően a PPKÉ képviselőit várjuk, de meghívtuk a társintézmények rektorait, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét és a Szent István Tudományos Akadémia főtitkárát, emellett a felsőoktatási, a kulturális, valamint az építési és a közlekedési tárca vezetőit is. A diákok az épület előtt is köszönhetik a Szentatyát, természetesen itt is lesz kivetítő.

Ahogy közeledünk Ferenc pápa látogatásának időpontjához, egyre újabb és újabb részleteket sikerül tisztáznunk a programokkal kapcsolatban. Ezekről a ferenc2023.hu honlap Hírek menüpontjából tájékozódhatnak az érdeklődők.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

A pápalátogatás részletes programja az esemény hivatalos honlapján, a ferenc2023.hu oldalon olvasható.

Díjmentes utazás az ország bármely pontjából

A MÁV-VOLÁN-csoport és a GYSEV díjmentes utazást biztosít az ország bármely pontjából az április 29-én a Papp László Sportarénában sorra kerülő ifjúsági rendezvényre, valamint az április 30-án a budapesti Kossuth téri pápai szentmisére érkező és onnan hazatérő zarándokok számára – tájékoztatott április 14-én a MÁV Zrt. Kommunikációs Igazgatósága.

A díjmentesség a MÁV-START Zrt. és a GYSEV Zrt. menetrend szerinti járatainak 2. kocsiosztályán, valamint a VOLÁNBUSZ Zrt. menetrend szerinti járatain érvényes. Az esetlegesen szükséges felárakat, illetve az 1. osztály díjkülönböztetést az utasnak meg kell fizetnie.

Forrás: MÁV-csoport

Várják a papokat koncelebrálni a Kossuth téri misére

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nagy szeretettel várja az atyákat határon innen és túlról, hogy koncelebráljanak a Szentatyá, Ferenc pápa szentmiséjén a budapesti Kossuth téren, április 30-án.

A biztonsági előírások miatt szükséges belépési engedélyhez részvételi szándékukat jelezzék a következő linken (<https://kossuth-ferenc2023.hu/#/singleParticipation>) április 23-ig.

Forrás: Ferenc2023.hu
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Hétköznapijaink emmauszi útjain

Az emmauszi tanítványok története senkit sem hagy közömbösen. Hacsak egy parányi rést nyitunk megkövesedett szívünk ajtaján, mi is érezni fogjuk lángolását, nyugtalanságát. Bízom abban, hogy maga az evangélium szava, a feltámadt Jézus élő és éltető lehelete lesz mindnyájunk lelkének megújító ereje. Egyszerűen hagyjuk, hogy szívén üssön, a szívünk mélyéig hatoljon ez a történet.

Ahogy Loyolai Szent Ignác is biztat minket: képzeljük oda magunkat valóságosan a jelenetbe. Mintha magam lennék az egyik tanítvány. Nem véletlen ugyanis, hogy Lukács csak az egyiküket, Kleofást nevezi néven. Kleofás mellé külön-külön mindegyikünk odaképzelteti a saját nevét. Az is érdekes, hogy maga a helység, Emmausz sem határolható be ma már pontosan, pedig Lukács még megjelöli, hogy hatvanstadiumnyi távolságra van Jeruzsálemtől. Ma már azonban nem tudjuk, hogy melyik irányban, melyik falu is lehetett. S pont ez az, ami mindannyiunk számára oly bátorító: én magam vagyok Kleofás útítársa, s az én emmauszi utam ez Jézussal! Nagy költőnk, Szabó Lőrinc *Az Árny keze* című versében talán ezért írja át kétszer is az amúgy eredetiben többes számban elhangzó fohászt egyes számú, személyes kiáltássá: „Maradj velem, mert beesteledt!”

Miután így egészen magunkra vonatkoztatva olvassuk az elbeszélést, mégis le kell szögeznünk: ha Jézussal, a Feltámadottal mi is találkozni akarunk, nem maradhatunk egyedül, „vergődő magányként”. Ki kell tartanunk egymás mellett a családás idején is. *Ahol ugyanis csak ketten vagy hárman találkoznak Jézus nevében, ő már ott van köztük.* A hozzájuk társuló ismeretlen idegen ugyanis maga Jézus, aki kifejti az Írásokat. Ezeket kellett elszenvednie ahhoz, hogy bemehessen dicsőségébe. Amikor a két tanítvány szívében lassan lángra kap a

már-már kialvó hit és öröm, éppen odaérnek a faluhoz, ahová tartottak. Jézus ugyan úgy tesz, mintha tovább akarna menni, de a két tanítvány dehogyan ereszti! Sőt kérlelik: „Maradj velünk, mert már esteledik, lemenőben a nap!”

Nagy Szent Gergely pápa szerint: „A két tanítvány szeme nem nyílt meg addig, amíg csupán hallgatták az Isten Szavát. Csak akkor nyílt meg, amikor a jézusi szavak szerint is cselekedtek: *Idegen voltam, és ti befogadtatok.*” Később hozzáteszi: „Ó, Uram, ha meg akarom érteni, amit tőled hallok, azonnal át kell ültetnem a gyakorlatba.” Valóban, egy ismeretlennek hitt vándort fogad be házába a két emmauszi, és maga Krisztus lesz a vendégük. Jézus betér hát, hogy velük maradjon, de nem csak néhány órára, hanem mindörökké: „Aki eszi az én testemet, az bennem marad, és én őbenne.” Asztalhoz ülnek tehát, és Jézus azzal a mozdulattal, amellyel az utolsó vacsorán is tette, megáldja, megtöri, és odanyújtja nekik a kenyeret. Ekkor a két tanítvány felismeri őt. Mivel az Úr Jézus látogatása ezzel el is érte célját, alakja eltűnik a szemük elől. Szaladnak vissza Jeruzsálembe, a felismerés öröme nem tudják magukban tartani, szinte berobbannak az utolsó vacsora termébe, hogy elmondják élményüket. Az apostolok viszont ugyanezzel az örömhírről fogadják őket: „Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!”

Igen, „kell a hit, a közösség, a szeretet”, ahogy Szabó Lőrinc írja versében. S ez az a hármas mód, ahogyan mi is találkozhatunk eleve, valóságosan a feltámadt Jézus Krisztussal: a Szentírás, az embertárs és a kenyértörés, vagyis a szentmise. Kérjük mi is a Ferenc pápát váró himnusz szavaival: „Új lángot lobbants bennem, hiszen tőled lesz erőm!” Engedjük, hogy lángoljon a szívünk, és felismerjük őt!

Bognár István

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (121.)

Görögkatolikus Egyházunkban a szerzőnk előírása szerint „Szent György napján vagy utána valamelyik vasárnapon” búzaszentelést végzünk. Ilyenkor „a Szent Liturgia végeztével „az amboni ima után ünnepélyes kivonulás” történik a búzaföldre. Ez a szertartásunk négy nagy részből áll, a négy égtájnak megfelelően.

Az első részben „napkelet felé fordulva” végzi a pap a kezdőáldást. Miközben megtömjénezi a vetést, az Isten megengeszteléséért szóló 84. *zsolnárt* imádkozzuk annak tudatában, hogy „megáldottad, Uram, a te földedet”, s ezért „az Úr jót ad és a mi földünk megadja gyümölcsét”. Majd elhangzik az első ima a mindenható Isten felé: „tekints a mi mindennapi szükségseinkre, s adj testi életünk fenntartására bőséges aratást”, a szántóföldeken, a szőlőkben és a kertekben pedig bőséges termést. Az evangélium (Mt 12,1–8) a szombati kalászszedésről szól. Utána a pap megáldja a kalászos termények földjét egymás után két imával, illetve két áldással a „százszoros termés” reményében.

A második részt dél felé fordulva végzzük. A 125. *zsolnárt*ban azt imádkozzuk, hogy bár könnyhullatással vetünk, örvendezéssel aratunk. Az ezt követő imádságban a bő aratás mellett a gyümölcsösök terméséért könyörgünk. Az evangélium (Mk 4,26–32) a növekvő vetésről szól. Majd a pap kéri az áldást a „vetésekre, szőlőkre és gyümölcsös kertekre”, a másik ima közben pedig megáldja a „déli tájat a szent kereszttel”, hogy „az aratás idején bő termést hozzanak, és semminemű csapás ne érje azokat”.

A harmadik rész „napnyugat felé fordulva” a 146. *zsolnárral* veszi kezdetét. Dicsőítjük Istent, „ki beborítja az eget felhőkkel, és a földnek esőt készít. Ki a hegyeken szénát teremt és fűvet az emberek szolgálatára. Ki megadja élményüket a bar-

moknak és a hozzá kiáltó hollófiaknak”. Az imádságban pedig azt kérjük, hogy az Úr őrizze meg és „angyali áldásával áldja és sokasítsa vetéseinket”. Az evangélium (Lk 8,5–8) itt a magvetőről szól. Majd egy újabb imában kérjük az Urstól: „áldd meg összes mezei és kerti veteményeinket és ültetvényeinket!” Aztán a pap a nyugati tájat is megáldja a kereszt jelével, hogy a vetemények „növekedjenek és gyarapodjanak és töltsék meg éléskamráinkat”.

A negyedik részben „észak felé fordulva” hangzik el a 147. *zsolnárt* s benne a vonatkozó rész: Isten „békessé tette határaidat és a búza javával elégit meg téged”. Az ezt követő ima az egyiptomi kivonulás idejére megy vissza. Isten megengedte a termést, hogy áldozatot mutassanak be; most is védje meg a termésünket. Az evangélium (Jn 4,35–38) az aratásról szól. Majd imájában kéri a pap: „a te hasonlíthatatlan jószágoddal áldd meg vetéseinket, szőlőinket, gyümölcsös kertjeinket, rétjeinket, s örvendezzess meg bennünket bő terméssel!” Aztán az északi tájat is a szent kereszttel áldja meg, hogy „az aratás idején bő termést hozzanak, és semminemű csapás ne érje azokat”.

Ezek után mind a négy irányban szentelt vízzel hinti meg a pap a vetéseket, és „az egyházi menet” visszaindul a templomba, ahol a liturgia könyörgéssel, „az ünnepi elbocsátással s áldással befejeztetik”.

Ivancsó István

ÁPRILIS 23., HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA (Szent Adalbert püspök és vértanú, Béla, Norma) – ApCsel 2,14.22–33 (*Lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa.*) – 1Pét 1,17–21 *Krisztusnak, a szeplőtelen báránynak drága vére váltott meg titeket.*) – Lk 24,13–35 (*Amikor a kenyeret megtörite, felismerték.*) – **Zsolozsma:** III. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 89 – ÉE 552, 416 Ho 89 – ÉE 111, Ho 116 – ÉE 554, Ho 206 – ÉE 117.

ÁPRILIS 24., HÉTFŐ – Szent György vértanú vagy Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap és vértanú emléknapija (Hunor) – ApCsel 6,8–15 – Jn 6,22–29.

ÁPRILIS 25., KEDD – SZENT MÁRK EVANGÉLISTA ÜNNEPE – 1Pét 5,5b–14 – Mk 16,15–20.

ÁPRILIS 26., SZERDA (Ervin, Klétusz) – ApCsel 8,1b–8 – Jn 6,35–40.

A hét liturgiája

A év

SZENT KATALIN SZŰZ ÉS EGYHÁZTANÍTÓ, EURÓPA TÁRSVÉDŐSÉNTJE ÜNNEPE (Petúr) – 1Jn 1,5 – 2,2 – Mt 11,25–30.

ÁPRILIS 30., HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA (Szent V. Piusz pápa, Katalin, Kitti) – ApCsel 2,14. 36–41 (*Isten Úrrá és Messiássá tette Jézust.*) – 1Pét 2,20b–25 (*Megtértetek lelketek Pásztorához.*) – Jn 10,1–10 (*Én vagyok a juhok kapuja.*) – **Zsolozsma:** IV. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 85 – ÉE 551, 416, Ho 85 – ÉE 104, Ho 142 – ÉE 548, Ho 205 – ÉE 224.

LITURGIA

Az Eucharisztia ünneplése (156.)

Az úrnapi zsolozsma reggeli dicséretének kantikuma a *Dániel próféta könyvéből* vett részletek (Dán 3,57–88.56) alapján összeállított magasztaló himnusz, amelyet a következő, IV. módusú antifóna keretez: *A szent papok jó illatú áldozatot és kenyeret ajánlottak fel az Úrnak, alleluja.* Az antifóna szövegének alapja a *Leviták könyve* 21,6: „Szentek legyenek Istenüknek, meg ne szentségtelenítsék nevét, mert az Úr tűzáldozatait, Istenük kenyerét áldozzák, s azért szenteknek kell lenniük.”

A kanticum *Dániel próféta könyvének* első nagy részében található, amely elbeszéli a próféta és társai történetét a babiloni királyi udvarban. A hat történet közül ez a harmadik, amelyben Dániel valójában nem is szerepel, csak barátai, akik kiállják a tüzes kemence próbáját. Az egész történet IV. Antiokhosz Epiphanész uralkodásához és a Makkabeus-felkeléshez kötődően került a Dániel-ciklusba; Isten oltalmazó hűségéről szól, amely megnyilvánul a legkeményebb megpróbáltatások idején.

A himnusz stílusára nézve litániaszerű, akárcsak a 136. *zsolnárt*. A próféta könyvben ez a himnusz két nagy részletből áll. Az első rész: 3,52–56 – doxológia; a második rész: 3,57–87 – a Teremtő magasztalása. Ez utóbbi sok hasonlóságot mutat a 148. *zsolnárt* stílusával. A himnusz annak örömteli felismerése, hogy Isten az egész világról gondoskodik.

Az antifóna szempontjából a kantikumban kiemelkedő jelentőséggel bírnak az alábbi versek: „Áldjátok az Urat az Úr papjai, dicsérjétek és mindenekfelett magasztaljátok őt mindö-

rökké! Áldjátok az Urat az Úr szolgálói, dicsérjétek és mindenekfelett magasztaljátok őt mindörökké!” (Dán 3,84–85) – Isten gondoskodik papjairól és azok szentségéről; oltalmazza szentségüket, hogy szentül mutassák be a legszentebb áldozatot.

Amikor ezt a kanticumot énekeljük, kérjük Krisztust, hogy árássa el Szentlelkével papjait, s tudatosítsa bennünk és bennük a papi hivatást mint meghívást az életszentségre. Szent II. János Pál pápa ezzel kapcsolatban így fogalmaz: „A papi hivatás természete szerint az életszentségre szóló meghívás is, amely az ordo szentségéből fakad. Az életszentség Istennel való bensőséges kapcsolatot; a szegény, tiszta és alázatos Krisztus követése; színelés nélküli szeretet a lelkek iránt és önkéntes odaadás értük; szeretet az Egyház iránt, amely szent és szentként akar látni minket, mert szent a küldetés, amelyet Krisztustól kapott. Tehát mindegyiketeknek szentté kell válnotok, és segítenetek kell testvéreiteket, hogy az életszentségre szóló meghívásnak szívesen tegyenek eleget (...). A Krisztus Lelkével való bensőséges közösség, miközben hatékonyá teszi a Krisztus nevében végzett szentségi cselekményeitek, megköveteli, hogy érvényre juttassátok mind a buzgó imádságban, mind a következetes életben, mind a szolgálat pásztori szeretetében, melyet testvéreitek javára farradhatatlanul kell végeznetek. Egyszóval, személyes megszentelődésüket várja tőletek.” (*Pastores dabo vobis*, 33.)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Sigmaringeni Szent Fidél

Április 24.

Fidél idején a katolikus egyház helyzete német földön reménytelennek látszott, a lakosság kétharmada az új hitet vallotta. A hitszokadás átka nem véletlenül sújtotta a kereszténységet. Hanyagságuk és bűnös életmódjuk révén nagymértékben felelősek voltak érte az egyház felszentelt szolgálói.

„Hűségesen kitartani!” – ez volt a katolikusok jelszava. A kapucinusok tartományfőnöke 1612-ben így írt: „A fenyegetésekkel és erőszakosságokkal nem törődve teljesítsük továbbra is kötelességünket prédikációval és keresztény tanítással! Szorgalmazzuk állhatatosan és szünet nélkül az igaz egyház kebelébe való visszatérést! Adná Isten, hogy olyan maradéktalan örömmel működne, mint svájci testvéreink, akik a ragály idején meghaltak Krisztusért.” A leggonoszabb felekezeti csatározások kora volt ez.

Az ügyvéd Marcus Royt – ahogyan Fidél atyát eredetileg hívták – a megosztott kereszténység ügye vezette a kapucinusok rendbe. Nagyra tartotta a testvérek hősiességét, amelyet a fél évvel korábban tomboló pestis idején tanúsítottak.

Nem múlt el nap anélkül, hogy meg ne emlékezett volna az Úr áldozati haláláról, és ne kérte volna magának ezt a kegyelmet. Amikor a graubündeni misszióba indult, ezt mondta: „Kész vagyok meghalni az igaz hitért, amelynek hirdetésére most elindulok. És bár méltatlannak kell tartanom magam a vértanúság koronájára, bizonyosan tudom, hogy az Úr már elkészítette azt nekem.” Halála előtt néhány nappal ezt kérdezte tőle kísérője: „Mit csináljunk, ha ránk támadnak a parasztok?” Fidél

így válaszolt: „Semmi mást, mint amit a többi vértanú tett: készséges és vidám szívvel elfogadjuk a halált.”

1622-ben Graubündenben a seewiesi református parasztközlőtsége jelent meg előtte, a Hitterjesztési Kongregáció által kirendelt misszió feje előtt, és meghívta, hogy prédikáljon nekik. Fidél átlátta szándékukat, és így szólt kísérőjéhez: „Elmegyek, bár biztos vagyok benne, hogy rosszat forralnak ellenem.” Másnap alig kezdte meg a prédikációját, a templom előtti térről lövöldözés zavarta meg. A lövések leterítették a kis létszámú osztrák őrséget, de a szónoknak szánt lövés célt tévesztett. Fidél, mielőtt elhagyta a templomot, az oltár lépcsőjén Isten oltalmába ajánlotta magát. Alig ért ki a szabadba, máris körülvette egy csapat, mintegy húsz férfi: „Beszélj, elfogadod-e a hitünket, vagy nem?” Így válaszolt: „Azért jöttem ide, hogy küzdjek a hamis hit ellen, és nem azért, hogy elfogadjam.” Amikor a tömeg ezt hallotta, nekiesett, és megölte. L. K.

A pap olyan, mint egy csap

Beszélgetés Kárpáti Kázmér ferences templomigazgatóval

A pesti ferences templom a Belváros szívében, a Ferenciek terén úgy várja az ideérkezőket, mint egy lelki oázis a főváros liktető szívében. A magas épületek között megbúvó tornyát alig lehet észrevenni. Ajtaja szinte mindig nyitva áll, s a belépőt zsolozsmázók imája, a szentmise liturgikus hangjai fogadják a hét minden napján kora reggeltől késő estig. Kárpáti Kázmér ferences templomigazgatóval beszélgetünk.

– 1250 óta áll ezen a helyen katolikus templom, amit nem kíméltek a történelem viharai. Melyek azok a meghatározó korszakok, események, amelyeket kiemelne a templom történetéből?

– Elsőként 1526-ot, a mohácsi vész idejét említeném, amikor a bezönlő törökök lemészárolták az itt élő ferences testvéreket, a templomot pedig felgyújtották. Az áldozatok között volt Vásárhelyi András atya, ferences költő is. Az ő nevéhez fűződik az első olyan, magyar nyelven írt költemény, amelynek a szerzőjét és keletkezésének pontos helyét és idejét is ismerjük. Ez az Angyaloknak nagyságos asszonya kezdetű *Mária-himnusz* (1508). Megrendítő a tudat, hogy templomunknak vértanúi voltak elődeink között. 1743-ban fejeződött be a török pusztítás utáni újjáépítés. A másik legfontosabb dátum 1990, amikor a kommunista évek elmúltával, a negyven éven át tartó kényszerű szünetet követően végre visszatérhettek ide a ferencesek.

– Alkantarai Szent Péterről nevezték el a templomot. Van ennek valami különleges oka?

– Az újjáépítés után 1743-ban Szent Máté evangélista ünnepén szentelték fel a templomot, ami azért érdekes, mert ő az örömhír hirdetője. Alkantarai Szent Péter 1499-ben született Spanyolország és Portugália határán, ő a ferences rend egyik nagy megújítója. A török idők elmúltával a ferences szerzetesek látták, hogy nemcsak a kőtemplomot, hanem az emberek szívét is meg kell újítaniuk, lelkiileg is újjá kell építeni Isten Egyházát. Alkantarai Szent Péter a ferences rend belső reformját is szükségesnek tartotta. Szigorú aszketikus életet élt, csont és bőr volt, mégis sugárzott belőle a derű. Avilai Szent Teréz lelkivezetője, a népmiszsiók terjesztője volt, aki a missziós kereszt örömteli vállalását hirdette.

– Ön hogyan került a ferencesek közé?

– Sárísápról származom, Esztergom mellől. A Jóisten már nagyon korán, három és fél éves koromban megszólított. A településünkön a szent életű Rédei József atya volt a pap, egyike azoknak, akiket a kommunizmus alatt titokban szenteltek püspökké, hogy ha a többi főpásztorral valami baj történne, akkor is legyen, aki papokat szentelhet. Végtelenül alázatos, nagy tudású, remek diplomáciai érzéssel megáldott ember volt. Így utólag visszagondolva, nagyon nagy hatást tett a hiteletemre. Amikor jelentkeztem az esztergomi ferences gimnáziumba, már hivatást éreztem az egyházmegyés papásra és a ferences rendbe való belépésre is. Érettségi után jelölt lettem a ferences rendben, majd megkezdtem a teológiai tanulmányaimat.

– Szerzetesként nem érzi nehéznek a templomigazgatói feladatkör, amelyhez a gazdasági ügyek kézben tartása is hozzátartozik?

– A templomért én vagyok felelős, a közösségünk életéért pedig a házfőnök, Szerafim testvér. Jelenleg ki-

lencen vagyunk, mindannyian részt veszünk a liturgikus szolgálásban, és az idős, nyugalmazott atyák is sok feladatot vállalnak a gyóntatásban. A templomigazgatással kapcsolatban folyamatosan visszajelzéseket kapok a rendtársaimtól, és ez nagy könnyebbséget jelent nekem, mert így korrigálni tudom a hibáimat, ha szükséges. A szerzetesi közösségben teljesen őszinték vagyunk egymással, a dicséretet és a kritikát is örömmel fogadom a többiektől.

– A templom közismert élénk hitéletéről.

– Sokan megfordulnak a templomban, látjuk, valóban igény van arra, hogy reggeltől estig nyitva legyünk. Mélyen elkötelezett hívek járnak ide, akik hétköznap is itt vannak már a reggel hat órai szentmisén. Sokan még munka előtt betérnek hozzánk, hogy Istennel induljanak a napjuk. Van, aki ebédszünetben

– hogy melyik atya milyen nyelven beszél.

– Egész nap van gyónási lehetőség a templomban?

– Reggel nyolctól délig és délután negyvtől hétig lehet gyónni. Legalább két pap testvér mindig gyóntat. Döbbenetes látni, hogy a bérmlás

beszédeit. Hogyan kezdődött ez a szép hagyomány?

– Akkoriban Tornonyos Kálmán atya volt a tartományfőnök, ő hívta meg hozzánk Barsi Balázst, hogy tartson lelkigyakorlatot. A templomunkban nagy múltjuk van a híres szónokoknak, akik meghatározó személyiségük révén jelentős hatást tudtak tenni a hallgató-ságra. Balázs atya is ilyen karizmatikus ember, aki tüzzel beszél. 1991-ben novíciusmagiszter volt Esztergomban. Már novíciusként is hallgathattam őt, hatalmas élményt jelentettek a konferenciabeszédei, és ez ma is éppen így van, mert bár az ősz hajszálai megszáporodtak az évek során, de a szívében a tűz változatlan.

– Híres a templom egyházzenei élete is. A zenei múltjukat böngészve Liszt Ferenc nevével is találkoztam.

– Liszt rendszeresen ide járt imádkozni, amikor el akart bújni kicsit a világ szeme elől. Az első padban van is egy emléktábla, amely azt a helyet jelöli, ahol a napi imáit végezte. A tőlünk néhány száz méterre lévő belvárosi főplébánia volt az egyházzenei élet központja, de Liszt Ferenchez annyira közel állt a ferencesek lelkiisége, hogy rendünk konfrátere lett, a szerzetesi habitust is viselhet, sokszor abban vezényelt.

– Kiknek a nevét említené még meg a templom egyházzenei történetével kapcsolatban?

– Gergely Ferenc hatvanöt éven át volt a templomunk karnagya és nagyszerű egyházzenei vezetője. Személyesen is ismerhettem őt a kilencvenes évek végéről. Egy egész éves koncertsorozatot szenteltünk az emlékének, így tisztelgünk a munkássága előtt. Egyházzenei igazgatónk Kecskés Mónika; férjével, Deák László orgonaművésszel közösen szervezik a templomunk egyházzenei életét. Négy kórus tartozik a plébániánkhoz: a Liszt Ferenc kórus; a reneszánsz tételeket megszólaltató Greccio kamaragyüttes; a Belvárosi Ferences Kántorátus, amely templomi kórusként minden vasárnap szolgálatot teljesít az esti szentmiséken és a népszolozsmákon, valamint a Schola Gregoriana Budapestiensis, amely a gergorián ének csúcsát kép-

viseli; kedd esténként hallhatjuk őket a szentmisében Sztankó Attila vezetésével.

– A templomuk orgonája is különleges. Mesélne róla?

– A miénk az ország egyik legnagyobb mechanikus orgonája. Nem egy digitális jel továbbítja a sípokhoz a hangokat, hanem egy vezeték, így a hang pontosan akkor szólal meg, amikor az orgonaművész lenyomja a billentyűt. A hangok így akkor sem mosódnak össze, ha nagyon gyors az orgonajáték. Most már a templom liturgikus teréből is megszólaltatható az orgona, az egyik oldalkápolnában helyeztünk el, hogy a liturgia alatt a kántor és a pap jobban lássák egymást.

– Milyen közösségek működnek a plébánián?

– A templomunk kicsit olyan, mint egy autópálya: nagy a jövőmenés, rengeteg ember megfordul nálunk, de kevesen vannak a „tösgyökeres” hívők. Ennek megfelelően alakulnak a közösségeink is. Kisgyermekcsoportjaink sajnos egyáltalán nincsenek. Pál atya irányításával működik a nyugdíjas klubunk; az idősebb korosztályból is sokan igénylik a találkozást, a beszélgetéseket, a közös imádkozás lehetőségét. A katekumenek csoportjában felnőttek készülnek fel a szentségekre: keresztre, elsőáldozásra, bérmlálkozásra. Leopold atya vezetésével biblikus hittanra járhatnak azok, akik a Szentírás egy-egy szakaszát szeretnék mélyebben megérteni. A Ferences Világi Rend alkalmain Tihamér atya segítségével azt kutatják a résztvevők, hogy miként lehet megélni a mindennapokban Szent Ferenc lelkiségét. Mindezek mellett van Rózsafüzér-társulat, jegyesoktatás, és olyan, fiatal felnőtteknek szóló közösség is működik nálunk, ahol azokat szeretnénk lelkiileg megerősíteni, akik tanulmányaik vagy a munkájuk miatt vidékről kerültek a fővárosba. Segítünk nekik, hogy ne érezzék egyedül magukat, ők is közösségre találhassanak az Egyházban.

– Milyen célokat, terveket szeretnének elérni a jövőben?

– A templom tetőszerkezete, a gerendázat és a héjazat is romos állapotban van, teljes felújításra szorul. A cserepek a második világháború óta nem lettek lecserélve. Évente egyszer hol itt, hol ott beszakad a tető, viharok után mindig alaposan ellenőrizni kell, hogy nem keletkezett-e nagyobb kár a szerkezetben, nem áznak-e valahol a falak. A templom tornyáról omlik a vakolat, ez az alatta eljáró gyalogosokat is veszélyeztetheti. Terveink tehát bőven volnának, csak sajnos az anyagi lehetőségeink szűkösek. Ha találánk rá forrást, legszívesebben cserépbe integrált napelemekkel váltanánk ki a tetőcserepeket. Ez nem csak energetikai szempontból lenne fontos nekünk. Szent Ferenchez hasonlóan szeretnénk megbecsülni a természet ajándékait, abban a szellemben, ahogyan Ferenc dicsőítette Istent a *Naphimnuszban*. Jó volna hasznosítani a napfény energiáját, ezzel is óvva a környezetünket. S így megfelelő hőmérsékletet tudnánk biztosítani ahhoz, hogy azok is részt vehessenek a szentmisén, akik a hideg miatt nem mernek hosszabb időt eltölteni a templomban.

Bencze Zsuzsanna
Fotó: Fábrián Attila

Szentmise a pesti ferences templomban

jön be kicsit imádkozni. Hétköznap reggel hatkor, nyolckor, tízkor, tizenegykor és este fél hétkor kezdődnek a szentmisék. Hétfvégén tíz misét tartunk. És azokra is gondolunk, akik nem tudnak személyesen eljönni a templomba, a honlapunkra mindennap felkerülnek Agoston atya homíliái.

– Nagyon részletes, információgazdag a templom internetes oldala. Sok mindent megtudhatunk itt a templom történetéről, a ferences közösségről, a lelki- és közösségi életről, a napi aktualitásokról. Önök készítik a friss tartalmakat?

– A honlapunk jelenlegi formájában éppen most ünnepli az ötödik születésnapját. Megnéztem a statisztikákat, és ezek szerint napi öt-hatszáz látogató keresi fel az oldalt. Ez nagy felelősséget ró ránk, szeretnénk tartalmas és minőségi tájékoztatást nyújtani az olvasóknak. Minden héten felkerül a honlapra a gyóntatási rend, a miserend, nagyböjtre a nagyböjti naptár napi igeszakaszokkal. Ha valakinek szorosabb lelki kötődése alakul ki egy-egy atyához, a miserend és a gyóntatási rend segítségével megtervezheti, hogyan találkozhathat vele. Ha pedig valaki idegen nyelven szeretné elvégezni a szentgyóntását, azt is látja a táblázatban,

után a fiatal felnőttek közül sokan eljönnek a templomokból. Hála Istennek, nálunk ez a korosztály is ott van a szentmiséken, és eljár gyónni. A gyóntatószék persze nem alkalmas a lelkiezésre, de a pap testvérek néhány mondatban a gyónás alkalmával is vigaszt tudnak nyújtani azoknak a híveknek, akik nehezebb élethelyzetben vannak.

– A pszichológusok szupervíziót tartanak, hogy könnyebben elviseljék a lelki terheket. A gyónási titok miatt a papok számára nincs hasonló lehetőség. Mi jelent nekik segítséget a lelki egészségük megőrzésében?

– A mi „szupervízorunk” maga a Szentlélek, a kápolnában bármikor megbeszélhetünk vele egy-egy nehezebb esetet. A problémákat nem mi oldjuk meg, hanem ő. Azt szoktam mondani, a pap olyan, mint egy csap, ami lehet aranyozott vagy éppen rozsdás, a lényeg az, hogy közvetlen kapcsolatban van a forrással, és lehetővé teszi, hogy a víz átfolyjon rajta. A forrás a mi esetünkben a Szentlélek. Nekünk az a dolgunk, hogy közvetítsük az emberekhez a Szentlélek erejét és kegyelmét.

– Barsi Balázs atya 1991 óta a pesti ferences templomban tartja karácsony és húsvét előtt a konferencia-

A szükségét szenvedőkért

Idén harmincéves a Kaposvári Egyházmegyei Karitás

Az 1993-ban megalakult Kaposvári Egyházmegyei Karitás első vezetője Rajkai János volt, aki hamarosan Budapestre költözött, és az igazgatói feladatokat Ifi Géza plébános vette át. Az egyházmegye honlapja az évforduló alkalmából szemelvényeket tett közzé a korabeli híradásokból.

A plébániai csoportok elsősorban helyi kezek között teszik, amit tudnak: ruhát gyűjtenek és osztanak, ahol erre lehetőség és igény van, ételkészítést. Kialakulóban van, egyelőre csak helyi szinten, a beteglátogató szolgálat. A taszári plébánia az ott állomásozó amerikai katonák révén különleges helyzetben van, kiállítás van komoly ételkészítés- illetve ruhasegélyre.

„A plébániai karitászcsoporthálózatának kiépítését követően megszervezték a nagyobb szükségét szenvedő területek támogatását. A Balaton-videkről rendszeresen segítik Teréz Anya nővéreit. Az árvízkárosultak számára több teherautónyi segélyszállítmányt indítottak Siófokról. Igyekeznek a Balaton körül ingatlan vásárolt külföldieket is bevonni a karitás munkába.”

„Az egyházmegye 1993-ban jött létre, az akkori egyházmegyei határok újrendezése során, így egyúttal itt működik az ország egyik legfiatalabb karitászszervezete is. Ennek ellenére az egyházközségek egynegyedében működik önkéntes alapon plébániai karitászcsoporthálózat, szám szerint 42.

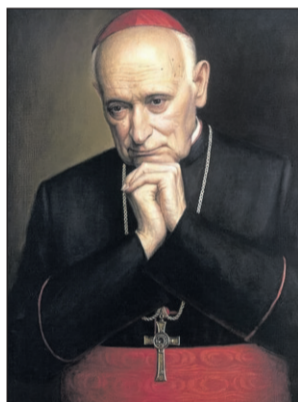
Balatonlelle és Balatonboglár csoportjai rendszeresen küldenek segélyt Budapestre Teréz Anya nővéreinek. Itt merült fel az a gondolat is, hogy amolyan plébániai védnökségeket alakítanánk ki, egy-egy, több lehetőséggel rendelkező jobb módú plébánia és egy inszegesebb terület plébániája között.

Megkezdődött az egyházmegyeiben működő egyéb segélyszervezetekkel a kapcsolatfelvétel mind egyházmegyei, mind helyi szinten. 1997-ben az egyházmegyeiben szétosztott ruha- és ételkészítések hozzávetőleges értéke 1,5 millió forint volt.”

Forrás és fotó: Kaposvári Egyházmegye

Országos Mindszenty-zarándoklat Budapesten

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye a hagyományokhoz híven megrendezi az Országos Engesztelő Mindszenty-zarándoklatot május első szombatján, az idén 6-án. A szokásoktól eltérően azonban ezúttal kivételes helyszínen, nem Esztergomban, hanem a budapesti Szent István-bazilikában kerül sor a lelki eseményre.

A Ferenc pápa magyarországi látogatását követő szombaton, május 6-án rendezik meg a zarándoklatot, melynek szentmiseje 10.30-kor kezdődik a budapesti társszékesegyházban.

A főcelebráns Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek lesz; a szentbeszédet

Mohos Gábor segédpüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldön élő magyarok lelkipasztorációjáért felelős tagja mondja.

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hivatalos plakátját Fecske Orsolya szociális testvér különleges és ihletett Mindszenty-portréja díszíti. Ugyanez az ábrázolás látható a Mindszenty Alapítvány két kiadványán is, az Övé a jövő. Mindszenty bíboros élettörténete című, kifejezetten fiataloknak szóló életrajz és a Vértanúink-Hívallóink magazin legfrissebb számának címlapján is.

Forrás és illusztráció: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, Mindszenty Alapítvány

Ünnepi kihívással készülhetünk pünkösdre

Karácsonyra és húsvétra hagyományosan készül Egyházunk, azonban a pünkösdre való készüllet kicsit más ebből a szempontból.

A Jubilatío50 – Pünkösöd-élő kihívás szervezője, Dyekiss Virág néprajzkutató, nyolcgyermekes édesanya, illetve társai (anyák, lelkipásztorok és szerzetesek) napi inspirációkkal segítenek abban, hogy a kereszténység harmadik legnagyobb ünnepére is felkészüljünk.

Az egyházi év Isten csodálatos meghívása arra, hogy újra meg újra végigéljük és megéljük hitünk mély titkait, amelyek életünk alapját jelentik.

Az ünnep akkor tudja igazán megérinteni a lelkünket, ha készülünk rá, majd megünnepeljük, végül hagyjuk lassan lecsengeni.

Karácsony és húsvét ünnepére készülve akár több lelki készületből is válogathatunk, de harmadik nagy ünnepünk, az örömteli és dicsőséges pünkösöd, Egyházunk születésnapja, a Szentlélek kiáradása általában készületlenül ér minket, sőt gyakran a családi körben való megünnepelés is elmarad.

A Jubilatío50 – Pünkösöd-élő kihívásnak az a célja, hogy húsvéti örömmünk elmélyüljön, jobban megismerjük a Szentleleket, és a korai Egyház életébe is bepillantunk. Az ötvennapos készületi idő első felében a feltámadt Krisztussal való találkozás áll a fókuszban; a második felében születésnapos Egyházunk nagy eseményeire tekintünk; majd a mennybemenetel ünnepét követően a Szentlélekre helyezük a hangsúlyt.

A résztvevők mindennap kapnak egy-egy szentírási részt és egy felnőtteknek szóló rövid elmélkedést, valamint valamilyen családi, gyerekekkel megvalósítható ötletet, hogy a legkisebbek se maradjanak ki az ünnepi örömből. A szervezők ezenkívül javasolnak különböző, az örömteli ünneplést elősegítő vállalkásokat, amelyek végigkísérhetik egész készületünket. Ezek az istenkapsolatunkat, a saját lelki egészségünket, illetve a másokhoz fűződő kapcsolódásainkat célozzák meg, és ki-ki tettszé szerint választhat közülük az alábbi úrlap segítségével. (Például: elmegyek szentség-

imádásra; hetente egyszer együtt kávézom Jézussal; kritikamentes napot tartok.)

Emellett érkeznek kidolgozott segítség az öröm útja járásához, mely a húsvéti-pünkösdi időszak tizennégy állomását mutatja be a keresztúthoz hasonlóan; valamint ötletek a mennybemenetel és a pünkösöd családi körben való megünnepeléséhez.

E pünkösdi készület ötletgazdája Dyekiss Virág néprajzkutató és nyolcgyermekes családanya, akinek szívügye, hogy az ünnepek fénye beragyogja családjainkat; e szent időkből mint forrásokból merítve a hétköznapi is könnyebbé válhassanak. A témában két kötete jelent meg a Jezsuita Kiadónál, s a húsvéti ünneplésről szóló munkája is megjelenés előtt áll. Meghívására több családanya (Bakosné

Rochlitz Réka, Bárdos Júlia, Krajczár-Dános Orsolya, Tisch Márta), jezsuita pap (Örsy László SJ, Vízi Elemér SJ) és szerzetesnővér (Judith nővér TORG, Rochlitz Kyra Mária OSBobl), katolikus pap (Kiss Endre) és református lelkész (Erdélyi Kamilla, Nagy József) csatlakozott a kezdeményezéshez, hogy az összesen 55 napot tartalommal, elmélkedésekkel, átgondolni való kérdésekkel töltsék meg, illetve számos támogató imával, buzdítással járult hozzá az ötlet sikeréhez.

Az ünnepi kihívás húsvéthétfőn kezdődött, és a pünkösöd utáni szombaton ér véget. Szeretettel hívnak mindenkit, aki szeretne elmélyülni az örömben, a feltámadott Jézus és a Szentlélek közelségében.

Jelentkezni úrlap kitöltésével lehet.

Forrás és fotó: Dyekiss Virág/Jubilatio50

A pápalátogatás diplomáciai és történelmi szempontjairól

Ferenc pápa április 28–30. közötti magyarországi látogatására készülve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) kerekasztal-beszélgetést rendezett április 11-én a PPKE Információs Technológiai és Bionikai Karán (ITK) a közelgő esemény történelmi és diplomáciai szempontjairól.

Amint arról korábban írtunk, a Szentatya magyarországi hivatalos programjának része, hogy külön rendezvény keretében találkozik az egyetemi és kulturális élet képviselőivel, és beszédet is mond körükben. Ennek a találkozóknak a helyszíne a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kara (PPKE ITK) lesz, ahol a résztvevők között több mint kétszáz diák is várja majd a pápát. Ez utóbbi tényről a PPKE ITK dékánja, Cserey György tájékoztatta az április 11-i kerekasztal-beszélgetés hallgatóit.

A dékán elmondta, különleges ajándékkal várják Szentatyát, egy olyan rózsafüzérrel, amelyet a bionikai kar kutatói által kifejlesztett programozható fonógép készített. E speciális eszköz olyan – tizenötezer

(!) csavarral rögzített – szerkezet, amely egy anatómiai pontosságú modelllel protézis-kéz inhlózatához szükséges „fonalakat” is képes előállítani.

A PPKE ITK aulájában megtartott kerekasztal-beszélgetés moderátora, Birher Nándor, a PPKE bölcsészettudományi karának (BTK) dékánja bevezetőjében hangsúlyozta, különösen is kiemelkedő esemény a pápalátogatás az egyetem életében, minthogy a Szentatya az intézmény területére is eljön.

A beszélgetés témája a közelgő apostoli látogatás diplomáciai, történelmi és biztonságpolitikai vetülete volt. A rendezvényen Cserey György, a PPKE ITK dékánja mellett részt vett Ujházi Lóránd atya, a PPKE Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpontjának operatív

vezetője; Rétfalvi Balázs, a PPKE doktorjelöltje, a Szombathelyi Egyházmegyei Levéltár munkatársa; Tusor Péter történész, a PPKE BTK oktatója, a Fraknoi Vilmos Római Történelmi Kutatócsoport (FVRTK) vezetője; Fedeles Tamás történész, a Pécsi Tudományegyetem rektorhelyettese, a FVRTK tagja; valamint Kanász Viktor, e kutatócsoport tudományos munkatársa.

Ujházi Lóránd atya – aki a PPKE-n betöltött hivatala mellett a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tudományos főmunkatársa is – elmondta, a pápa-

magyar közpolitika világának számos közös eleme van, és nem csupán a béke, a tárgyalásos megoldás kérdésében, hanem többek között a családpolitika és a teremtésvédelem terén is.

Rétfalvi Balázs arról beszélt, hogy a pápa az egyházi mellett a többszöri hivatalos állami meghívásra is válaszol látogatásával. Rámutatott, hogy az eseménynek sajnálatos módon, de kétségtelenül aktuálpolitikai jelentősége is van; a Szentatya már 2014-ben felhívta a figyelmet arra, hogy „elkezdődött a harmadik világháború, amit részletekben vívunk meg”. A pápa – éppúgy, mint korábbi elődje, Szent II. János Pál – feszült nemzetközi helyzetben érkezett hazánkba. A béke érdekében tett erőfeszítései, a tárgyalásos megoldások keresése a korábbi egyházfők szellemiségéhez kapcsolódnak. Történelmi és diplomáciai szempontból mérföldkönek számított az önálló pápai állam létrejötte, jó eszközként szolgálva arra, hogy nemzetközi

szervezők révén hatékonyan tudjon működni az egyházi célok – többek között a béke – érdekében.

Ujházy Lóránd az előbbiekhöz hozzátette, hogy Ferenc pápa koncepciója elődeihez képest radikális, azt mondja, csak a béke lehet igazságos, a háború soha (meghaladva ezzel az „igazságos háború” tanát), sőt azt hangsúlyozza, hogy már a nukleáris fegyverek pusztá birtoklása is bűn, a világgazdaság mai valóságáról pedig azt, hogy „megöl minket”.

Akár ezekkel a témákkal, vagy éppen a teremtésvédelemmel kapcsolatos meglátásai egyetemi kutatásokat indukálnak a katolikus műhelyekben, s ezen a téren kissé le is maradtunk – tette hozzá Ujházy Lóránd.

A jelenlévő történészek a továbbiakban pápaság és a világ országai – köztük Magyarországnak – történelmi kapcsolatainak főbb vonatkozásait emelték ki.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

„Adjátok a Szentet a szenteknek szentül!”

Krizmaszentelés a megújult veszprémi főszékesegyházban

(Folytatás az 1. oldalról)

A főegyházmegyében működő rendek képviselőivel együtt jelen volt Tömördi Viktor OFM, a sümei ferences kolostor házfőnöke is. A megjelenteket – köztük Soltész Miklóst, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárát, illetve Pásztor Edinát, az államtitkárság fősztályvezetőjét – elsőként Takács István köszöntötte. Röviden szólt a 2020-ban megkezdett felújítási munkálatokról és azok jelenlegi állásáról, és emlékeztetett, a veszprémi Szent Mihály-főszékesegyház kiemelt szerepet tölt be nem csupán a főegyházmegye, de a magyarság életében is. „Jó újra itt együtt lenni, ebben a fényben fürdő székesegyházban a szívünket fölemelni. Szeretnénk a nagycsütörtöki szentmisében mindezért hálát adni. Szeretnénk meghívottságunkat tudatosítani, Krisztussal való szövetségünket újra kimondani” – fogalmazott, hozzátéve, különleges hely ez számunkra, hiszen a falak ma is őrzik az egykori középkori székesegyház köveit, amelyek „láták” Boldog Gizellát és Szent István királyt.

Olyan székesegyház a miénk, amely a kereszténység egyik legősibb őrhelye volt a magyarság számára, s amely a történelem viharaiiban időről időre újjászülve egyszerre tudott és tud emlékeztetni örökségünkre, vigaszt adni a jelenben és reményt adni, a jövő felé fordítva tekintetünket.”

Az általános helynök kiemelte, az új oltárban Boldog Gizella, Szent Imre herceg és Szent István király ereklyéit helyezték el, hiszen általuk kapott meghívást a kereszténységre a magyar nemzet. „Évmilliók földtani változásai préselték, csiszolták, alakították ezt a gyönyörű követ, hogy most szépségével a legszebb reményt szolgálja, amely megjelenik a szentmiseáldozatban” – mondta a főszékesegyház új oltáráról, amelyet olasz mesterek faragtak egy mintegy öt tonnás ónixtömbből, s melynek megáldására ugyancsak a szentmisében került sor.

Hosszú idő után újra felcsendült az eredetileg 1910-ben készült, ám most szintén megújult és kibővített, immár 12 tonnás és 2333 síppal rendelkező orgona. A liturgikus zenei szolgálatot Dankos Attila, a Szent Mihály-főszékesegyház zeneigazgatója vezetésével a főegyházmegye területén működő kántorokkal kiegészített Szent Mihály kórus látta el.

Miután a szintén új ambó szenteltvízzel hintette meg az érsek, az olvasmányban Izajás próféta szavait hallottuk (Iz 61,1–9), a szentlecke a *Jelenések könyvéből*, az evangélium pedig *Szent Lukács könyvéből* (Lk 4,16–21) hangzott el.

A Szent Mihály-főszékesegyház az első a tizennyolc épület közül, amely a veszprémi várnegyedben 2020 és 2025 között ütemezett beruházás során megújul. Udvardy

És honnan vesszük a bátorságot, ha nem az Istennek tett ígéretünkből és a szentségekből? Hiszen Ő kiválasztott, magához hívott és ránk bízta a kincseit.”

Az érsek megköszönte a papság kitartását, hűségét és szolgálatát, hogy ebben a változó és forrongó világban is helytállnak és töretlenül hirdetik az örömhírt. Arra kérte őket, legyenek a világban továbbra is a szegények felé odaforulás előjárói s a kiengetszelődés példaadói, hiszen mindenfelől és egyre inkább feszültség vesz körül bennünket, amit közösségeinkben, családjainkban, országunkban, a világban is megtapasztalunk, így ma mindennél fontosabb, hogy a püspök, a papok és minden hívő ember hittel és bizalommal, bátran Krisztus nyomában járjon.

A homília után a papság Egyháznak tett ígéreteinek megújítása következett.

„Akarok-e a mi Urunk, Jézus Krisztussal egyre szorosabban összekötni, és önmagatokról lemondva hozzá teljesen hasonlóvá lenni? Akarjátok-e a

mével, hogy Krisztusnak, az örök Főpápnak hű szolgálói lehessenek, akik az üdvösség forrásához, Krisztushoz vezethetnek minden embert.

„Imádkozzatok értem is, hogy hűségesen teljesíthessem az apostoli hivatást, amelyet rám, méltatlan szolgálójára bízott az Úr! Legyek egyre tökéletesebb képmása köztetek Krisztusnak, a papnak, a jó pástornak, a tanítómesternek, mindenki szolgálójának” – kérte az érsek is.

Ezután a főpásztor megáldotta a főszékesegyház új oltárát. Az eucharisztia liturgiáját a krizmaszentelés szertartása követte.

A szentelésre előkészített olajakat – a szent krizmához való olajat, a betegek olaját és a keresztelendőket olaját – fémedényekben egy másik asztalra helyezték. A betegek olaját és a keresztelendőket olaját megáldotta a főpásztor, a krizmához való olajat pedig megszentelte. Az aktust a főegyházmegye papsága áldásra emelt kézzel kísérte.

A szentmise végén elhangzott a Magyar Katolikus Püs-

György érsek többször is hangsúlyozta az elmúlt időszakban – legutóbb április 3-án, amikor időkapuszulákat helyeztek el a templomban –, hogy szimbolikus jelentősége lesz annak, amikor a főtemplom először nyitja meg az idén nagycsütörtökön ismét a kapuit.

„Ma fülünk hallatára beteljesedett az írás” – idézte az evangélium szavait az érsek, hozzátéve: a sokat hallott ige teremtő erővel érint meg bennünket. Krisztusban az ígéret beteljesedett. Nem jövőbeli valóság, hiszen Ő az atya irgalmát a Szentlélek által jelenvalóvá tette, és személyétől elszakíthatatlan szolgálatra hív. Mivel ő az Egyháznak és mindannyiunknak. S nem csupán abban az értelemben, hogy olyan, akit csodálni és követni szeretnénk, hanem formál bennünket. Ugyanazt éljük át, mint azok, akik a zsinagógában hallották Jézust, amint magyarázta az Írást, magára vonatkoztatva azt. A zsinagóga szent hely, a kinyitkozottatás helye – emlékeztetett Udvardy György. – Olyan hely, ahol Isten bizonyosan jelen van, ahol a kimondott szónak teremtő ereje van. A székesegyház is ilyen hely: Isten szentségének a jele. Az egység jele. A Tanítás ereje a leginkább itt érhető tetten.

Itt szentel meg bennünket Isten a kereszttség, a bérmálkozás által, itt kapunk hivatást és mondunk rá igent, akár a papi hivatásra, akár házasságra hív meg bennünket. Itt erősödünk, amikor elgyengülünk, akár betegségben, akár keresztény mivoltunkban, ide menekülünk a bajban. Ez a liturgia színhelye, ahol minden azért van és azt a célt szolgálja, hogy Isten dicsőségét hirdesse” – hangsúlyozta a főpásztor.

„A küldetés, amit kaptunk, méltóságra emel bennünket, a

szolgálat méltóságára – fordult az érsek a papsághoz. – Azért vagyunk itt, hogy az egykor kimondott szavainkat megerősítsük, s hogy a szentségek bátorítsanak bennünket. Szükséges, hogy erősödjünk. Egészen bizonyos, hogy a következő időszak hitünk próbája lesz.

Krisztus méltóságát nem örizgetnünk kell, hanem általa formálnunk a világot. Ehhez mindig megújuló hitre és bizalomra van szükség, lendületre, fantáziára és nem utolsósorban bátorságra.

megváltás hűséges szolgálóiként az Eucharisztia szent áldozatát bemutatni, a többi liturgikus cselekményt végezni, és Isten ígétét hirdetni? Akarjátok-e Krisztust mint Fejünket és Pásztorunkat követni – nem földi javakra vágyakozva, hanem csakis a lelkek iránti szeretettel? – kérdezte papjait főpásztor, ők pedig mindannyiszor egybehanggóan felelték: „Akarjuk!”

A főpásztor ezután arra kérte a híveket, imádkozzanak lelkipásztoraikért: árássza el őket az Úr bőséges kegyel-

en a főegyházmegye papjai a Gizella Hotelben vehették át az egyes plébániák számára összekészített csomagokat, melyek a keresztelendőket, a betegek olaját és a krizmát tartalmazták.

A Szent Mihály-főszékesegyházban május közepéig csak vasárnaponként lesz liturgia, a munkálatok teljes befejezése után azonban már hétköznapiakon is lesznek szentmisék.

Végül az érsek Lékai László bíboros, a főegyházmegye egykori papja, majd főpásztor szavaival búcsúzott, amelyeket minden nagycsütörtökön elmondott a liturgia után a sekrestyében papjainak: „Adjátok a Szentet a szenteknek szentül!”

A záróáldást követően a főegyházmegye papjai a Gizella Hotelben vehették át az egyes plébániák számára összekészített csomagokat, melyek a keresztelendőket, a betegek olaját és a krizmát tartalmazták.

A Szent Mihály-főszékesegyházban május közepéig csak vasárnaponként lesz liturgia, a munkálatok teljes befejezése után azonban már hétköznapiakon is lesznek szentmisék.

Horogszegi-Lenhardt Erika
Fotó: Lambert Attila

Növeljük a lelki lábnyomunkat!

Egy egyetemista hittan, ami ma is átjárja a magyar Egyházat

„A kereszt szilárdan áll, míg a Föld forog” – ezzel a motóval rendezték meg Bíró László püspök és az általa vezetett, 2021 óta szünetelő budapesti ifjúsági hittan, a Csütörtöki csoport (Csücsop) egykori tagjainak találkoztát április 14. és 16. között Vácott, a piarista gimnáziumban. A találkozón közel kétszáz egykori hittanos és családtagjaik fordultak meg.

Bíró László elmékedései az öskőszba sodródott mai világról és a kis oázisokban megmaradni képes mai kereszténységről szóltak Roska Péter *Etika – Emberségünk titka Krisztusban* adatott és Rod Dreher *Szent Benedek válaszáján* című könyvei nyomán. A püspök hangsúlyozta, ha életünk keresztjének függőleges szára nem illeszkedik be megfelelően múltunk és istenhitünk talajába, akkor a vízszintes szárat sem tudja jól tartani.

A közösség huszonöt éves jubileumi találkozóját eredetileg 2020-ban tartották volna a hittan lelki atyjának hetvenedik születésnapjával egybekötve, de a koronavírus-járvány elsodorta. Közben Bíró László kórházi ellátást igénylő súlyos betegsége és a pandémia óta szünetel a hittan, amelyre a csücsidőkben több mint kétszázan jártak. A találkozón mégis sokan részt vettek, és a vasárnapi záró szentmisén szó szerint ott nyüzsgött a jövő az egykori csoporttagok gyermekeinek képében.

Bíró László kitartásra és hűségére buzdított beszédében. Tartsunk ki a kenyérfőzésben, akkor is menjünk el a templomba, ha esik az eső vagy fúj a szél! Mert ha a gyerekek azt látják, hogy nem baj, ha kimarad egy-egy szertartás, akkor kamaszként könnyen eltávolodnak majd az Egyháztól.

Azt is hozzátette: nem biztos, hogy csoda lesz, ami általunk a környezetünkben történik, de jel lehet. Sokat beszélünk manapság arról, hogy biológiai lábnyomot hagyunk magunk után, ám arról kevesebbet, hogy lelki lábnyomokat is hagyunk. Növeljük ezeket! – biztatta a jelenlévőket.

A szentleckében elhangzott, hogy az Úr napoként vezetett a tanítványokhoz olyanokat, akik hagyták, hogy megmentsék őket. De ha nincs hová hívni őket, akkor nem tudnak jönni – mutatott rá a nyugalmazott családrefereus püspök arra, hogy a volt csücsoposoknak közösségeket kell létrehozniuk és működtetniük ott, ahol élnek. Azt is hozzátette: nem szabad beállni a siránkozók közé: magadat ne sajnáld, úgysem sajnál más!

A házaspárokat arra biztatta a püspök, hogy szánjanak időt egymásra, és kölcsönösen segítsék hozzá egymást egy-egy gyermekmentes hétvégéhez. A remény fontosságáról is szólt, és arról, hogy ha nagyon „besötétedik” a házasság, akkor elő kell venni a fényképalbumot, újraélni a kapcsolat fényes pillanatait.

Bíró László felidézte: Tamás apostol nem volt ott a többi tanítvánnyal, amikor a Föltámadott megjelent nekik, később pedig azt kérte, hogy Jézus oldalába tehesse a kezét, láthassa a sebeit. A püspök hangsúlyozta, mindannyian

stigmatizált emberek vagyunk, és sebeinket magunkkal visszük a házasságba, ahogyan a többi kapcsolatunkba is. Hozzátette: a sebek az Egyházban kifejezetten megmutatandók.

Az 1995 és 2021 között ezerháromszáznál is több fiatal felnőtt lelki otthonául szolgáló hittan tagjainak vendéglátója Marton Zsolt váci megyéspüspök volt, aki papnövendékként a Csücsop az egyik kispap felelőse volt. Ezúttal is helyettesítette Bíró püspököt két elmékedés ere-

jég, melyekben a színódusról és a szinodalitásról beszélt, kifejtve, mit jelent, hogy együtt járunk az Egyház útján, „együtt építjük” azt, ahogyan a Váci Egyházmegye mottója is mondja.

A Csütörtöki csoport e tekintetben is példamutató, hiszen a házások mellett egyedülálló és egy-két pap is kikerült a köreiből, s ahogyan Bíró László fogalmazott: ők mindannyian a Szentlélek eszközei.

A találkozó egy részében papok mondták el, mit jelent nekik még ma is az 1995-től 2010-ig a központi szemináriumban, majd a jezsuita Párbeszéd Házában hétről hétre összegyűlt hittanos közösség. Az egyik korábbi hittanos, Jancsó Árpád ma Miskolcon szolgál jezsuita iskolalelkész-

ként. Ő arra emlékezett vissza, milyen fontos volt számára, hogy a hittanos közegben természetesen beszélhetett arról, hogy a papi hivatás foglalkoztatja. A kispap felelősök közül Farkas László részben épp a csücsopos tapasztalataira támaszkodva lehetett hosszú ideig a Váci Egyházmegye ifjúsági lelkésze. A görögkatolikus Verdes Miklós a hittan egyik oldalhajtásaként létrejött katekumencsoportnak volt az első vezetője, jelenleg Hajdúdorogon szolgál iskolalelkész. Hugyecz János mogyoródi plébános azt idézte fel, hogy papnövendékként mennyire jó volt a fiatalokkal együtt készülni az Egyház nagy, 2000-es jubileumára. A ma Tolcsván szolgáló Ivancsó Bazil görögkatolikus atya egyenesen azt mondta, jobb

pap lett a hittanos közösség által, mint anélkül lett volna. Sajgó Szabolcs a Párbeszéd Háza vezetőjeként adott ott-hont a hittannak, amikor a Központi Szeminárium vezetőváltása miatt új helyet keresett a csapat. Ő arra mutatott rá, az a helyes emberi és bibliai magatartás, ha a másik jobbik énjére „játszunk rá”.

Jelzésértékű, hogy a találkozó két fő szervezője, Farkas Ramón és Márti a legelső idők egyik emblemikus párja, ma a Váchoz közeli Rádon építi a helyi közösséget. Rajtuk kívül több mint száz pár tagjai találak egymásra a hittanon. Mi azonban két olyan házaspárt kérdeztünk a résztvevők közül, ahol „csak” a feleség járt a hittanra. Derényi András elmondta: ő csupán Anita elmeséléseiből ismerte a hittant,

mert a házasságkötésük után rögtön vidékre költöztek, de a lelkigyakorlaton azt érezte, sajnálja, hogy nem lehetett része ennek a közösségnek. Ők nem tartoznak a csücsopos család közösséghez, amelynek tagjai ma is évente találkoznak, de Anita úgy véli, ez a mostani lelkigyakorlat elindított bennük egy folyamatot: szeretnének „oázissá lenni” mások számára azon a kis plébánián, ahová tartoznak.

Oswald Ákos egy másik katolikus közösségnek volt a tagja; felesége, Gabi révén ismerkedett meg a Csücsoppal és Bíró Lászlóval, akinek azonnal a rajongója lett. A püspök „nagyon sokat adott hozzá a házasságunkhoz, a kapcsolatunkhoz, s ahhoz, hogy egy párt alkossunk, mert két teljesen különböző személyiség vagyunk” – fogalmazott. Gabi elmondta, a Csücsopban olyan barátokra találtak, akikkel bármikor jól megértik egymást, mert egy nyelvet beszélnek. „Itt gyökereket vertünk, megtanultuk, hogyan kell közösségben létezni, és Ákossal együtt úgy gondoljuk, ezt tovább kell vinni.”

Santák Csaba egyike azoknak a korábbi csoporttagoknak, aki házastárs nélkül is teljes életet élnek az Egyházban. Az ifjúsági hittanra kicsit később, harmincéves kora után kezdett járni, egy barátja hívta el, akivel sokat beszélgetett a kereszténységről. Csaba nagyszülei között volt, aki gyakorolta a hitét, de őt nem nevelték vallásosan a szülei. A Csütörtöki csoportban tapasztalta meg az Egyház tanítását és

egyszersmind a közösség erejét is, amire világi környezetben nem igazán volt módja. „Nagyon hamar találtam itt olyan embereket, akikkel bármiről lehetett beszélgetni, úgy, hogy nem ítéltük el egymást.” Körülbelül egy évig a tíz-tizenkét főből álló kiscsoport jelentette számára a hittant, később pedig már bekapcsolódott a zenei szolgálatba, kirándulások, tollasozások, táborok szervezésé-

ben is lelkesen részt vett. Tíz éven keresztül járt a hittanra, s ma is tagja két olyan közösségnek, amelyek egykori csücsoposokból állnak. Itt ismerete meg a legtöbb barátját, az egyik házaspár gyermekeire ma is rendszeresen vigyáz.

Bíró László a lelkigyakorlat zárásában arra biztatta az egykori csoporttagokat, hogy váljanak közösségek kovászává, keressék meg a környékükön élő egykori csücsoposokat, és közösen alakítsanak újabb, az ifjúsági hittan szellemiségéhez hasonlóan nyitott, befogadó családok és más közösségeket.

Kiss Ulrich jezsuita atya végig kitartott az alapító lelkivezető mellett, talán azért is, hogy e szavakhoz csatlakozva meghirdethesse: ha a Csütörtöki csoport ifjúsági hittanként már nincs is, az egykori tagok hozzák létre a csütörtöki mozgalmat. Úgy fogalmazott: a csütörtök olyan, mint egy kettős pont, ami után sokféle folytatás jöhet. A csütörtököt megelőző három nap a munkáé, de az utána következő három nap már nem ilyen egységes. A péntek a halál ideje, a szombat pedig egyenesen a nihilé; ahogyan az egyik előjárója mondta, akkor még Jézus sem lehet megszólítani, hiszen ott fekszik a sírban. De a vasárnap eljön a feltámadás. At kell élni a szenvedést ahhoz, hogy a hiányban, az ürességben megszülethessen a feltámadás.

Agonás Szonja
Fotó: Lambert Attila

Szolidaritás az elesettek, a szegények iránt

Beszélgetés a hetvenéves Hofher József jezsuita szerzetessel

(Folytatás az 1. oldalról)

– Testvérei voltak?

– Igen, egy bátyám, aki háromévesen meghalt kézigránt-balesetben. Apám orosz fogságban volt akkor. Miután hazajött, született egy nővérem, s végül megérkeztem én, a harmadik, a legkisebb gyermek.

– Huszonnyolc évesen jelentkezett a szemináriumba. Aze-lőtt milyen elképzelései voltak, mivel foglalkozott?

– A papság iránti vágy már gyerekkoromtól kezdve ott mocorgott bennem. Emellett szerettem volna úrhajós lenni. Akkoriban zajlott az Apollo-program, bejártam az amerikai követségre, ahol mindig levétítették az aktuális expedíciókról készült felvételeket. Néha trükközni kellett, hogy beengedjenek. Mivel humán beállítottságú voltam, gondolkodtam a tanári pályán is. Érdekes, hogy az édesapámból a nővérei mindenáron papot akartak nevelni; fel is vették a szemináriumba, de hamar abbahagyta, rájött, hogy ez nem az ő útja. Apám egyébként mélyen hívő ember volt, de amikor először felvették, hogy pap legyek, azt mondta, a szemináriumot nem lehet kibírni. Ehhez valószínűleg hozzájárultak a rossz gyermekkori élményei is. Egy időben kollégiumban lakott, apácák nevelték, nagyon keményen fogták. Csodáltam, hogy ennek ellenére is hú maradt az Egyházhoz, a hitéhez. A szülei úgy gondolták: legyen pap az a fiú, akinek több testvére van. Én unokákat akarok, mondta anyám. Ezért aztán mással próbálkoztam: egy ideig a kertészeti egyetemre jártam, majd világosítónak dolgoztam a televízióban. Beiratkoztam a pénzügyi-számviteli főiskolára is, ez volt életem egyik legnagyobb tévedése. Azok a szörnyű számok! De azt mondtam anyámnak: a kedvedért elvégzem. Az én kedvemért ne végezd el, válaszolta. Így aztán huszonnyolc éves koromban végre jelentkeztem a papi szemináriumba. A döntésemet ekkor már a szülei is elfogadták.

– A humor és a derű az egész életét végigkísérte. Nem gondolt arra, hogy komikus színész legyen?

– Gyerekkoromban nagyon szerettem a kabarét, az operettet. Latabár Kálmán volt a kedvencem, ezért egy időben operettszínész szerettem volna lenni. Gyerekkoromban egyszer összefutottam a nagy Latabárral. A házunkat államosították, és az udvarunkon keresztül vezetett egy összekötő út a főutca és a Széchenyi utca között. Kilépek az ajtón, ott áll a Lati. Hatéves lehettem, a tévében már láttam őt, majd elájultam az izgalomtól. Keresett valakit az udvarunkban. Ez nagy élmény volt nekem.

– De felnőtt korára végül megelégedett Önben a dön-

tés, és igent mondott Isten hívására.

– Amint már utaltam rá, nagyon régóta gondolkodtam azon, hogy pap leszek. Egyébként udvaroltam is lányoknak, éveken keresztül, de nagyon mélyen ott élt bennem, hogy lelkipásztorként szolgáljam az Urat. Anyukámat egyszer megkérdezte egy ismerőse: Borikám,

vagyok az unokája, elismerően mondta: a nagyapád, Marci bácsi, igen derék ember volt! Nagyon szerették őt, mert rengeteget segített, hitelezett a szegény családoknak. A pult mögött bábozott, és dobálta a cukrot a gyerekeknek. Folyamatosan konfliktusban állt a többi áruval, azzal vándorolt, hogy tönkreteszi őket, mert mindenki hozzá ment vásárolni.

Nem szólt egyetlen szót sem, de a szemében az volt: sikerült! Legszívesebben felkiáltottam volna, hogy itt van az Anna néni, de nem mertem, mert arra gondoltam: ha én most itt felállok, nem szentelnek fel, Józsikám, majd valamikor máskor, ha már idáig elvergődtem, most már nem kockáztatok... Meggyőződésem, hogy Anna néni imádkozott a mennyországban, hogy

– Több mint húsz éve végez cigánypasztorációt. Mi vonzotta ehhez a küldetéshez?

– Voltam novíciusmester is, és amikor elköltözött Szegedről a noviciátus, a provinciálisom megkérdezte, akarom-e folytatni. De nem akartam, szociális területre szerettem volna menni. A noviciátusban együtt élt velünk Mustó Péter atya, aki Kolum-

– Ön az egyik létrehozója a keresztény roma szakkollégiumoknak is. Ezek hogyan jöttek létre?

– Találkoztam az egyetem levelező tagozatán tanuló cigány fiatalokkal, akik azt mondták: nagyon örülnének, ha volna egy szakkollégium, ahol bent is laknának. Abban az időben a Szent Ignác Kollégium Kispestről beköltözött a Horánszky utcába. Rögtön beillant, itt most létre lehetne hozni egy jezsuita szakkollégiumot, ahol cigány fiatalok laknának, tanulnának. Az első két évben még csak havonta egyszer jöttünk össze az egyik cigány fiú vezetésével. Ezt követően Forrai Tamás lett a jezsuita provinciális. Az előző vezetés rettegett attól, hogy cigány kollégiumot akarok létrehozni. Tamás atya viszont látott ebben fantáziát, és mellem állt, segített. Most már tizenegy éve létezik a Jezsuita Roma Szakkollégium. Ebből fejlődött ki a Keresztény Roma Szakkollégium, ami Miskolcon, Debrecenben, Nyíregyházán és itt, nálunk, Budapesten működik. Kiváló az együttműködésünk a reformátusokkal. A renden belül egyedül maradtam a cigánypasztorációban. Volt egy fiú, aki Londonban tanult filozófiát, hazajött, egy ideig segített nekem, de aztán megnősült, elvett egy gyönyörű cigány lányt, azóta megint egyedül vagyok. Kellene egy csapat, amely ott él velük a helyszínen, akkor ütős igazán a cigánypasztoráció. A távpasztoráció nem működik. A háromszáz legnehezebb helyzetben lévő falu felzárkóztatásáért indult program jó elképzelés, nagy fantázia van benne, drukkolok nekik.

– Most, hogy beöltötte a hetvenedik életévét, milyen értékek vannak Önben?

– Az elmúlt időszakban volt egy komoly autóbalesetem, a teljes jobb oldalm megsérült, mindenem eltört a csípőtől a térdemig. A közelmúltban átestem egy küszöbön, és összetörtem magam. Korábban volt egy szívműtetem is. Most érzem először a koromat, bottal közlekedem, de a roma szakkollégiummal még mindig kapcsolatban állok. Az elmúlt két évben csak lelkigyakorlatokat vezettem. Nem vagyok elkeseredve. Nem tudom elképzelni, hogy egy pap ne találjon magának munkát, amivel másokat szolgálhat. A rendházunkban gyönyörű élet van, rengeteg fiatal jár hozzánk. Vasárnapként négy mise van a Jézus Szíve-templomunkban, sok-sok egyetemistával. Rengeteget gyóntatok, nagyon szeretem. Már önmagában az csoda, hogy egy húsz-három év közötti fiatalember eljön gyónni. Előfordult, hogy három órát ültem a gyóntatószékben. Jönnek és jönnek a fiatalok, tüneményesek. Nagyon szeretem őket, látom rajtuk, mennyire szomjaznak a szeretetnek.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

nygye sokat imádkoztál azért, hogy a fiad pap legyen? Én?! Soha nem imádkoztam, én unokákat akartam! – felelte. Amikor felvettek a szemináriumba, sokan nem akarták elhinni, hogy jó nekem ott. A többiek tíz évvel fiatalabbak voltak nálam. Apám mondta is: ügyis hazajön, nem lehet azt kibírni. Amikor a szülei látták, hogy jól érzem magam, megnyugodtak. A beilleszkedés nekem nem okozott nagy gondot, mindig közösségi ember voltam. A Szilágyi Erzsébetről elnevezett gimnáziumba jártam Budára, a kapcsolatomban ott is jó volt a diáktársaimmal. Már gimnazistaként folyamatosan bejártam a Központi Szeminárium hittanóráira, ezt Csánád Béla szervezte. Akkoriban volt fiatal pap többek között Blanckenstein Miklós. Egy filozófiaszakkörbe is beiratkoztam. A politika is mindig érdekelt, vonzott a politikai kereszténység. Apámtól sokszor hallottam, hogy a papok kiállnak az igazság mellett. Kamaszként olyan papokkal találkoztam, akik példaként álltak előttem, és ez motivált. Kezdetből fogva megvolt bennem az elesettek, a szegények iránti szolidaritás is. Valószínűleg a már említett anyai nagyapám példája inspirált, akinek fűszeresként a vevőkre szinte kivétel nélkül esellett emberekből állt. A szocializmusban elvettek tőlünk mindent. Fia-talemberként összefutottam az utcánkban egy idősebb emberrel, aki nagy párttag volt. Beszélgetni kezdtünk, és amikor megtudta, kinek

– Az előbb említette az édesapja erős hitét...

– Ennek ezernyi megnyilvánulása volt. Csak egy példa: kamasz koromban kivágtam a Bravo újságból egy Beatles-poszttert. Levettem a szobám faláról a feszületet, és a helyére tettem. Amikor anyám meglátta, szóhoz sem jutott. Nem sokkal később hazaérkezett apám, anyám felkészítette, mondta neki, hogy történt egy kis átalakítás a lakásban. Apám soha nem vert meg, ekkor sem, de azt mondta: Figyelj ide! Nálunk van valami, ami soha nem mozog. Levette a falról Beatles-poszttert, nem szakította széjjel, és visszatette a helyére a feszületet. Rámutatott: látod, ez az, ami soha nem mozog nálunk. Ez nagyon bennem maradt. A nagyapapája mélyen hívő ember volt, és a három nővére közül Anna néni, ahogy már mondtam. Őket a második világháború után kitelepítették. Harmadikos gimnazistaként meglátogathattam Anna néni Mannheimben. Akkor már kilencven év körüli, idős asszony volt, fekvőbeteg, rossz állapotban. Az ágya mellett lévő asztalkán fényképek, csak az apámról és rólam. Harmadrendi karmelita volt egyébként. Meggyőződésem, hogy a hivatásomban nagyon nagy szerepet játszott a személye. Amikor tizenöt évvel később pappá szenteltek, ott feküdtem a templom kővének kiterítve, és a hívek a Minden-szentek litániáját énekeltek. Egyszer csak megjelent előttem Anna néni, az arcán és a szemében mennyei mosoly.

pap legyek. Soha nem bántam meg. Nem állítom, hogy nem voltak kihívásaim, mert voltak, de boldog vagyok. Predestinálva voltam a papi hivatásra.

– 1986-ban szentelték pappá. Mi vitte rá, hogy hat évvel később, 1992-ben belépjen a jezsuita rendbe?

– A felszentelésem után a Székesfehérvári Egyházmegye papja lettem. Amikor sorra újjaalakultak a szerzetesi közösségek, Pilisvörösváron káplánkodtam, és megismerkedtem egy kiváló jezsuita atyával, Pálos Antallal. Piliscsabán, az idősök otthonában volt lelkes. Ragyogó humora volt, és ez nekem mindig nagyon sokat jelentett. Részt vettem lelki-gyakorlatokon is. Úgy éreztem, a jezsuitáknál mélyebbre hatolhatok a hitben, és az embereket is rávezethetem erre. Ez rendkívüli módon vonzott. A kiváló filozófus, Weissmahr Béla volt a novíciusmesterem, Jálics Ferenc atya nagyon jó barátja. Kimentünk hozzá egy lelki-gyakorlatra, és azonnal megragadott az életformája, az általa kidolgozott kontemplatív imamód. Ezután Róma engedélyével egy évet Griesben tölthettem, ahol Jálics atya élt, ő lett a novíciusmesterem. Gyönyörű időszak volt ez az életemnek. Hazatérve a szegedi szeminárium spirituális lettem. Azóta rengeteg lelki-gyakorlatot tartottam a Jálics-módszer, a szemlélődő Jézus-ima alapján.

biában hosszú ideig foglalkozott utcagyerekekkel. Engem fiatal koromtól kezdve inspirált a dél-amerikai felszabadítási teológia, ami a szegények anyagi és lelki nyomorból való felszabadítását jelenti. Szerettem volna Mustó Péterrel elkezdni itthon a cigánymissziót, de ő Kolumbia után itthon inkább már csak lelki-gyakorlatokat tartott. Jártam Németországban is, ahol megérintett a hajléktalanok pasztorációja, de láttam, hogy az ottani feltételek sokkal jobbak. Végül megkérdeztem egy másik nagyszerű jezsuita atyától, Nemes Ödöntől: mit csinálnál, ha itthon lennél? A cigányokkal foglalkoznék, válaszolta. Így kezdődött. Először Kuklay Antal atyánál töltöttem el négy évet Körömben, az ösztönösségtől eljutottam a tudatosságig. Folyamatosan lelki-gyakorlatokat tartottam, gimnazistáknak is. Kijártunk a cigánytelepre, hétvégi rendezvényeket szerveztünk a cigányokkal együtt, amit a fiatalok nagyon élveztek. Egyre jobban megvilágosodott előttem: egyetlen kitérés van a cigányság számára, a tanulás. Kezdeményeztük a Szeretet Iskolája nevű projektet, ami a Lehetőségek Iskolájaként folytatódott, cigány asszonyokat oktattunk, így be tudták fejteni az általános iskolát. Azt láttam, hogyha a szülők értékelik a tanulást és a tudást, akkor a gyerekek több az esélye. Nem elég tehát csak a gyerekekkel foglalkozni, szükség van arra a családi háttérre is, ami inspirálja őket a tanulásra.

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápola: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. 22 óra szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 óra kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadba elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 óra mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 óra kezdődő szentmise után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajorplebania.hu/>

Kaposfüreden Szűz Mária Efezusi Háza (Kaposfüred, Állomás u. 61/a) várja az engesztelő híveket közös imádságra minden elsősombaton 10 órától. Záródokcsoporthoz bejelentkezése: +36/70-363-7645 (Mezőfi Zoltán), www.mariahaza.hu

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: május 6., szombat; június 6., kedd. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 óra előben közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából a Szent István Rádió.

Érváltkért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 óra a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móróc Zsigmond út 141.): május 11-én 18 órától 14-én 13 óráig Ft. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A gyógyító és szabadító Jézus”. Május 26-án 18 órától 29-én 13 óráig pünkösdi lelkigyakorlat Ft. Szabó Bertalan domonkos házfőnök atyával. Június 8-án 18 órától 11-én 13 óráig Ft. Kardos Csongor ferences házfőnök atya lelkigyakorlata „Szent Ferenc az istendicséret útján”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalomának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi vesztéseinken való továbbéléshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárs csoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1.), a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittanteremben pedig kéthetente szerda esténtől 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2023. április 26.; május 10., 24. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

„Ne félj, nem ítélek el!” címmel lelkigyakorlatot tartanak Győrben április 20-23. között. A szív hangját egy ideig el lehet némitani, és figyelmedet évtizedeken át gondosan elterelheted. Jöhet azonban az életedben olyan esemény, krízis, amikor az elfeledettnek hitt trauma felszínre kerül. Várandósság, szülés, vetélés, baleset, klímaz, gyász, válás esetén elemi erővel tör fel a fájdalom. Van gyógyulás, lehetséges az újrakezdés! Információ: 06/20-823-2201 (Treer Mária)

MÉCS Napok – lelkigyakorlat házaspároknak. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a három évnél hosszabb ideje szentségi (vagy rendezhető) házasságban élő házaspárokat a következő al-

kalomra. Időpont: május 5-7., péntek estétől vasárnap délutánig. Helyszín: a budatényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Ház (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.). A programot Frankó Tamás atya vezeti. Kedvezményes jelentkezési határidő: április 23., vasárnap. Jelentkezési határidő: április 30., vasárnap. További információ a 06/20-984-9628 telefonszámon.

MINDSZENTY-ZARÁNDOKLAT

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye a hagyományokhoz híven megrendezi az Országos Engesztelő Mindszenty-zarándoklatot május 6-án, szombaton 10.30 órától, ezúttal kivételes helyszínen, a budapesti Szent István-bazilikában. A szentmisét Erdő Péter bíboros mutatja be, szentbeszédet mond Mohos Gábor segédpüspök. Mindenkit szeretettel várunk.

SZENT RITA-NAGYKILENCED

A budapesti Szent Rita-templomban (Budapest VIII., Kun utca 5.) lelkigyakorlat-sorozattal készülnek a szent május 22-ei ünnepére. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért tisztelői 15 héten keresztül minden csütörtökön (nagycsütörtök kivételével) imádsággal fordulnak a lehetetlen ügyek közbenjárójához. A nagykilenced mottója: „Az Egyház mi vagyunk, mindnyájan” (Ferenc pápa). A lelkigyakorlatot idén több atya vezeti: Kránicz Mihály tanszékvezető, teológiai tanár; Héray András FSO egyetemi lelkész; Szederkényi Károly esperes, plébános; Tóth Kálmán plébános. Az első alkalom: február 2. Mindenkit szeretettel várunk. A szentmisék élőben is követhetők, illetve visszanezethetők a www.szentritatemplom.hu oldalon.

ELŐADÁS-SOROZAT

A Szent Margit-templom felszentelésének 90. évfordulója alkalmából előadás-sorozat tartanak a Szent Margit-templomban (Budapest XIII., Szent Margit tér 1.). Időpontok: 2023. április 20., május 4., június 1., szeptember 7., október 5., november 2., december 7. A felnőtteknek szóló lelki estek központi témája: Parancsok szeretetből – A tízparancsolatról a 21. században. 18 óra szentmise két szín alatti áldozással, 19.30-tól szentségimádás orgonaimprovizációkkal. A szentmisét és a tanítást Monostori László esperes, plébániai kormányzó tartja. Bővebb információ: <https://margitos.hu>

Az evangéliumból az életbe – az életből az evangéliumba. A „Szó szimfóniája” sorozat májusi estjére május 8-án, hétfőn 19 óra körül sor Budapesten, a Pasaréti Községi Ház nagytermében (Budapest II., Pasaréti út 102.). A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Bővebb információ és regisztrációs lehetőség: <https://pasaretikozsegijahaz.hu>

SZABADEGYETEMI ELŐADÁS

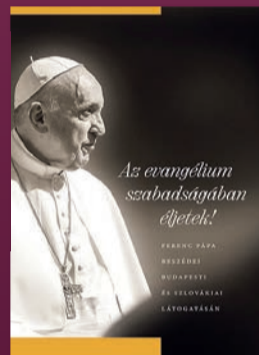
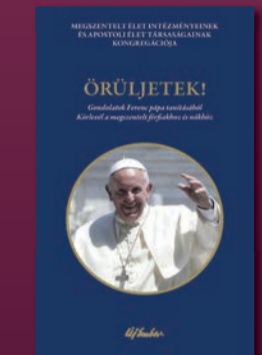
A budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) *Játékos pedagógia; A hitoktatás örömei és dilemmái* témában tartanak előadást április 27-én, csütörtökön 19 és 20.15 óra között. Előadók: Hetesi Edit és Mervay Miklós.

VERSMONDÓ VERSENY

Isten a szeretet címmel versmondó versenyt rendeznek Miskolcon, a mindszei templom milleniumi termében (Miskolc, Mindszei tér 6.) tíz és húsz év közötti fiataloknak. Elődöntő: május 12-én, pénteken 14 órától. A döntő és a gála szeptemberben, az Ars Sacra Fesztivál keretében lesz. Fővédnök: Fábry Kornél atya, védnökök: Juhász Ferenc atya és Holczinger Ferenc SJ. Nevezési határidő: 2023. május 1., hétfő.

HALÁLOZÁS

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fájdalmas szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy Máday István érseki tanácsos, nyugalmazott templomigazgató életének 82., áldozópapságának 59. évében, 2023. március 27-én elhunyt. Lelki üdvéért szentmisét mutatnak be április 20-án, csütörtökön 15 óra a budapest-kőbányai Szent László-plébániatemplomban (Budapest X., Szent László tér). Ezt követően hamvait a templom urnatemetőjében helyezik örök nyugalomra.

AZ **Ujember** KÖNYVESBOLT AJÁNLATA FERENC PÁPA MAGYARORSZÁGI APOSTOLI LÁTOGATÁSÁRAFERENC PÁPA
Az irgalmasság arcaiFERENC PÁPA
Örök vagyunkFERENC PÁPA
Jézus ma is imádkozik értünkFERENC PÁPA
Az evangélium szabadságában éljétek!FERENC PÁPA
Örüljétek!FERENC PÁPA
Jó együtt!

A könyvek megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban (1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8.), valamint webáruházunkban: bolt.ujember.hu

ÁLLÁS

A CSOBÁNKAI SZENT ANNA PLÉBÁNIA sekrestyési és gondnoki feladatok ellátására keres munkatársat. Jelentkezni a plébániai kormányzó atyánál, a +36/20-405-5721-es telefonszámon lehet.

INGATLAN

HOSSZÚ TÁVRA KIADÓ Budapesten, a II. kerületi Ali utcában, kertestéglaház 1. emeletén egy 56 nm-es, másfél szobás, frissen festett és mázolt, félig bútorozott, gázfűtéses, panorámás lakás egy vagy két nem dohányzó személynek. Hűtő-fűtő klíma, internet és kábeltelevízió bevezetve. Jó tömegközlekedés, csendes környék. A közös költség 12 ezer Ft/hó. Kéthavi kaució szükséges, kisállat nem hozható. Bérleti díj: 220 ezer Ft/hó. Érdeklődni lehet: 06/30-975-1697

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLÓMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uevfestes-stainedglass.hu

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

ZARÁNDOKLAT A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚBA
május 25-29. | 5 nap | 124.900 Ft/fő
AACHENI BÚCSÚ 2023
ZARÁNDOKLAT NÉMETORSZÁGBA
június 11-17. | 7 nap | 419.900 Ft/fő
ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN
június 20-24. | 5 nap | 189.900 Ft/fő
ZARÁNDOKKÖRÚT MONTENEGRÓBA
július 13-19. | 7 nap | 279.900 Ft/fő
MLADIFEST 2023 - IFJÚSÁGI FESZTIVÁL ÉS ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
július 26-30. | 5 nap | 124.900 Ft/fő
FATIMAI ZARÁNDOKLAT
augusztus 13-18. | 6 nap | 389.900 Ft/fő
LOURDES-I ZARÁNDOKLAT
augusztus 21-26. | 6 nap | 319.900 Ft/fő
NAGY ZARÁNDOKLAT
(FATIMA, SANTIAGO, LOURDES, LA SALETTE)
szeptember 10-19. | 10 nap | 499.900 Ft/fő
OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
október 9-15. | 7 nap | 249.900 Ft/fő
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

facebook **Ujember**

Ujember
KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír
Terjesztő a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletág, előfizethető a kiadónál,
a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2023. ÁPRILIS 17.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábrián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvary Dorottya, Pálós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • Tördelés: Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4680 Ft, fél évre: 9360 Ft, egy évre: 18 720 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Igényesség, bátorság és humor jellemezte

Rosdy Pál Táncsics-díjas újságíró kollégánktól búcsúzunk

Kíváncsiság, hűség, igényesség, bátorság és humor. Ezek a tulajdonságok jellemezték a kilencvenéves korában, április 14-én elhunyt Rosdy Pált. Egyházat szerető, vérbeli katolikus újságíró volt, és fiatalabb kollégáinak mestere a hetvenes évektől egészen haláláig.

Kisgyermek korától szenvedélyes újságolvasóként harmadikos elemista korában már saját, ötven példányban, stencilezett formában megjelenő lapot szerkesztett *Erzsébetvárosi Kisújság* címmel, amelyet rokonsága és ismerősei körében terjesztett. Minden hónapban megjelent, tíz fillér volt az ára. Az éves előfizetést egy pengőért adta. A saját maga által teleírt lap a gyermek szemszögéből nézve közéletéről is szólt, például tudósítást közölt Teleki Pál temetéséről.

A budai ciszterci gimnázium diákja volt, de 1950-ben már az államosított iskolában érettségizett. Andrásfalvy Bertalan, Mojzer Miklós és Róna-Tas András voltak többek között az osztálytársai. A ciszterci tanároktól kapott szellemiség olyannyira megragadta, hogy a rend feloszlatásának évében megkezdte a Sigmond Lóránt vezetésével titokban, részben a Rosdy család városmajori otthonában működő ciszterci noviciátust.

Párhuzamosan a pesti egyetem bölcsészkarára járt, levéltár-történelem szakon szerzett diplomát. Ekkor kötött barátságot a későbbi miniszterelnökkel, Antall Józseffel, akinek 1990 után közvetlen munkatársa lett.

1960-ban szentelték pappá. Esztergomban lett káplán, de hamarosan, 1961-ben letartóztatták. Bűnlajstroma: egyetemista korában álnéven tanulmányt írt a magyar Egyház helyzetéről, amelyet Bécsben az 1956-os forradalom után egy osztrák lap megjelentetett. A dolgozatot XII. Piusz is olvasta, és így kommentálta: „Végre hiteles képet kaphatok a vasfüggöny mögül.” Részben emiatt, részben 1956-os és a betiltott ciszterci rend életében való szerepvállalásáért államellenes szervezkedés vádjával több mint két évet töltött börtönben.

A kényszerű elzártságban műszaki könyvek fordításával foglalkozott. A fordítóiroda szomszédságában volt a villanyszerelő műhely, ahova a rabtársak 1962. október 11-én áthívták. Éppen a parancsnok világvérvó rádióját javították, és a bécsi adóra tekerve hallották, hogy a pápa beszél. Helyszíni közvetítést sugároztak a Vatikáni Zsinat megnyitására. Rosdy egyenesben fordította a rabtársaknak a ceremóniát, majd még aznap beszámolt a nagy eseményről a szintén ott raboskodó egykori novíciusmesterének, Sigmond Lóránt atyának.

Kiszabadulása után Csolnokon, majd Dorogon szolgált káplánként, 1965–1968 között az esztergomi Prímási Levéltárban dolgozott levéltárosként.

Az *Új Emberben* 1968-ban jelent meg az első írása, és hamarosan megkezdte munkáját az akkor még nyomtatásban megjelenő *Magyar Kurír*nál. Ez maradt a munkahelye egészen a rendszerváltozásig.

A zsinat tanításának, reformjainak lelkes híve volt, és a Vatikáni Rádió magyar adása mellett az általa szerkesztett, írt *Magyar Kurír* igazi ablakká lett a világegyházra. Éjjel-nappal hallgatta a nyugati rádióadásokat, fordította, kommentálta a szabad világ hírügynökségeinek anyagait.

1980-ban ismertem meg, amikor az egyetem elvégzése után az *Új Emberhez* kerültem. Akkor még volt közös ebéd a szerkesztőségben. Ő általában ebéd előtt néhány perccel jött át a szomszédos *Magyar Kurirtól*. Fakkóké dosszié a hóna alatt, kezében a lap friss példányai. Minden szerkesztő kapott belőle, a mappával pedig bement Magyar Ferenc felelős szerkesztő szobájába. A dossziében

voltak a Pro Domo jelzésű gépelt lapok olyan hírekkel, amelyek abban az időben nyomdafestéket nem kaphattak. A felelős szerkesztő ebéd után átolvasta őket, és tartalmukat általában megosztotta a szerkesztőség tagjaival.

Rosdy minden tudott, minden érdekelte, és kitűnően elemezte az események hátterét. Mindannyian sokat tanultunk tőle, abban a tekintetben is, hogyan lehet a sorok között olvasni, illetve úgy hírt szerkeszteni, hogy az megjelenhessen, de tartalmazza az igazságot.

A rendszerváltozás időszakában főszerkesztője volt a *Magyar Kurir*nak, s emellett sokat segített Keresztes Sándornak a Márton Áron Társaság és a KDNP megalakulásának hó-

napjaiban. 1991-től ismét kollégák lettünk, immár a Parlament épületében, a Miniszterelnöki Sajtóirodán. Antall József beszédeihez háttéranyagok gyűjtése, beszédvázlatok készítése, majd Antall halála után a miniszterelnök beszédeinek sajtó alá rendezése volt a feladata.

1994 után Rosdy visszatért az *Új Ember* szerkesztőségébe, majd nyugdíjba vonulása után a *Keresztény Életben* jelentek meg írásai, az utóbbi három évben pedig az *Országútban* olvashattuk fiatalokat meghazudtolóan friss szemléletű kommentárjait, visszaemlékezéseit.

Nagyszerű kolléga volt. 1956 és a zsinat voltak meghatározó élményei, amelyeknek eszmeiségéhez mindvégig hű maradt. Az utóbbi évtizedben nagy lelkesedéssel, reménységgel követte Ferenc pápa tevékenységét, akit a zsinat hiteles folytatójának tekintett.

A Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége méltán választotta örökös tagjává. Szakmai kiválóságát Táncsics-díja is jelzi. De nemcsak a katolikus újságírók érzik máris a hiányát, hanem a történészek is. A 20. század egyháztörténelmének nála jobban, mélyebben kevesen ismerték, értették.

Kíváncsiság, hűség, igényesség, bátorság és humor – mindezek jellemezték, s meggyőződésem, hogy ezek nélkül az erények nélkül nem is lehet valaki igazi, értékes munkát végző újságíró. Életével erre tanította környezetét a mindig kedves, figyelmes kolléga.

Szerdahelyi Csongor
Fotó: Bókay László

Vértanú plébánosra emlékeztek Sopronban

Ebben az évben húsvéthétfőn különleges módon nemcsak Krisztus feltámadását ünnepelték meg a Győri Egyházmegyében, hanem Isten Szolgája Szemelliker Antal égi születésnapját is. A vértanú plébánosra emlékezve több eseményt is rendeztek a városban. A Soproni Horvát Nemzetiségi Önkormányzat megkoszorúzta Szemelliker Antal atya emléktábláját a volt Soproni Bíróság épületének falán, ahol a vértanú plébánost 1919-ben kivégezték.

A Szent Mihály-templomban Veres András győri megyéspüspök ünnepi szentmisét mutatott be. A főpásztor megemlékezett arról, hogy 1919-ben a Tanácsköztársaság idején ezen a napon végezték ki Szemelliker Antalt. A szentmisében Veres András püspök a hívekkel együtt imádkozott a vértanú plébános boldoggá avatásáért.

Ezt követően a Szent Mihály Látogatóközpontban a győri megyéspüspök megnyitotta az Isten Szolgája Szemelliker Antal életét bemutató kiállítást, amely Mindenszentek ünnepéig lesz látogatható.

Szemelliker Antal vértanúsága hírének egyházmegyei kivizsgálását Veres András győri megyéspüspök kezdeményezte. Az ügy megnyitását támogatta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a kismartoni egyházmegye ordináriusa, Ágidius Zsifkovics püspök. 2021. június 30-án Veres András püspök kérésére a Szentek Ügyeinek Kongregációja megküldte az engedélyt az ügy elindítására. Az egyházmegyei vizsgálat hivatalosan 2022. szeptember 19-én kezdődött el.

A Tanácsköztársaság idején, 1919. április 10-én végezték ki Szemelliker Antal fülesei (ma Nikitsch, Ausztria) plébánost Sopronban.

Szemelliker Antal 1882. május 25-én a burgenlandi Vulkapordányban látta meg a napvilágot gradistyei (várvidéki) horvát családban. A soproni

bencéseknél, majd 1897-től küsszeminaristaként a győri bencés gimnáziumban tanult, ezt követően a papi nagyszemináriumban folytatta tanulmányait.

1905. június 30-án szentelte pappá Győrben gróf Széchenyi Miklós püspök. A Tanácsköztársaság idején a kommunisták hatalmuk fenntartása szempontjából Fülest és környékét tartották az egyik legmegbízhatóbb helynek. 1919. április 6-án a Vörös Őrség gépfegyveres katonái érkeztek a faluba. A katonai biztos a csendőrlaktanyába hívatta a plébánost, Szemelliker Antalt, és golyó általi kivégzésre fenyegette meg a legkisebb rendbontás esetén is. A szerencsétlenség bekövetkezett: egy fiatalember az utcán elsütötte a revolverét. A lövésre gépfegyversortúzzal válaszoltak. A sortűzben többen is életüket veszítették. A vörösök azzal vádolták a plébánost, hogy a malomházi részére – Malomháza Füles szomszéd települése – fegyveres segítséget küldött. Egy gimnazistától és néhány társától hamis terhelő vallomást kényszerítettek ki ellene.

Szemelliker Antal a kivégzése előtt megbocsátott árulóinak. Életének utolsó óráit imádsággal töltötte.

Balog Márta CB

Forrás és fotó: Győri Egyházmegye

OLVASÓI LEVÉL

Köszönet

a börtönlelkészi szolgálatért

Juhász Tibor börtönlelkész közel tizennyolc éven keresztül látta el a fogvatartottak lelkipásztori szolgálatát. A fáradtság munka után, nyugdíjba vonulása alkalmából, kívánjuk számára Isten áldását és gondviselő kegyelmét, a megérdemelt pihenést.

Kedves Tibor atya! Minden évszakra megvannak a maga szépségei, szokták mondani. Tavasszal a téli álmából új életre kel, megújul a természet, és virágba öltözik a táj. A madarak csivitelve jelzik a kikelet érkezését. Három hónap elteltével aztán a nap sugarainak melegségével érkezik a nyár, és a virágzó fákat zöld lombkoronákkal ruházza fel, amit egészen az ősz beköszöntéig viselnek. Ekkor ismét bezárul egy évszak kápuja, és kinyílik egy másiké. Az addig zöld levelek az ősz minden színében pompáznak, majd egymás után lehullanak az addig őket tápláló ágakról. A magukra maradt fák pihenni térnek a hideg téli világba, és várják az új tavasz érkezését, egy évvel idősebben, és a viharokkal szemben még erősebben.

Az életünk is hasonló az évszakok váltakozásához. Mint tavasszal a természet, úgy bontakozunk ki, majd amikor elérkezünk pályánk csúcsára, olyanná válunk, mint a zöldellő fák. Ahogy telnek az évek, az ősz ezernyi színét viseljük magunkon. Időnk múlásával, a sok munka elvégzése után testünkben érezzük már a fáradtságot, és várjuk a megérdemelt pihenést. Ilyenkor lezárul az életünkben egy korszak.

Kedves Tibor atya! Mielőtt még bezárulna mögötted a rácsos ajtó, arra kérünk, álljunk meg egy pillanatra, hogy köszönetet mondhassunk neked a „bent töltött” éveidért.

Magabiztos megjelenéssel, az Úrtól kapott bölcsességeddel, egyedi humoroddal erőt adtál a csüggedt lelkeknek. Különösen nehéz, sokszor tövises bozótban vezető utat jelölt ki számokra Isten, hogy kivezess néped a rácsok közül. Ezen az úton a rád bízott emberek sérüléseiket maguk mögött hagyva, hitükben megerősödvé tanítványaiddá válhattak.

Személyedben egy olyan embert ismerhettünk meg, aki a társadalom kivetettjeit irgalommal szolgálja, Isten átölelő karja tud lenni számukra, és ez az ölelés megváltoztatja az életüket.

Hálásak vagyunk neked az online találkozásokért is, amelyek nélkül nem jöhettek volna létre.

Köszönjük a bizalmadat, azt, hogy megosztottad velünk életed apró részleteit: tanulság volt számunkra az igaz hitben való kitartásod és Istenbe vetett bizodalmod. Az élet nehéz helyzeteiben is igyekeztél az Úr útján járni, és híveid is hozzá vezetni. Az ajtód mindig nyitva állt a bűntől megtisztulni vágyók előtt.

Nagyon sajnáljuk, hogy most bezárul mögötted ez az ajtó. Nélküled sokan olyanok leszünk, mint azok a gyerekek, akiknek hirtelen fel kell nőniük a rájuk váró feladatokhoz.

Kívánjuk, hogy a nyugdíjas éveidben még előtted álló sok-sok évet erőben, egészségedben tölthesd el!

Tudjuk, hogy Isten útjai kifürkészhetetlenek, és hisszük, hogy még találkozni fogunk veled ezen az úton.

Az Úr áldja meg nyugdíjas éveidet, és nyissa meg számokra a pihenés, a megújulás időszakát!

Igaz szeretettel,

Bajnóczi Éva és Sanyi
a Mécses Szeretetszolgálat
névében

Magyarország Passió idén 18, jövőre 90 helyszínen

Lezárult a Magyarország Passió program idei első szakasza. Húsvétra országsszerte tizenöt új passiójáték született, s az elkövetkező időszakban még három település készíti majd el a saját passióját. Meskó Zsolt, a program vezetője számol be tapasztalataikról.

– Idén tizennyolc, jövőre kilencven új passió születik a terveik szerint. Mit takar ez a hatalmas szám?

– A Pasaréti Ferences Színjátszó Kör, amely már évek óta játszik passiót a templomban, idén képzési programot indított leendő passiószervezők és –rendezőik számára, többek között az *Új Ember* heilap támogatásával. Erre a tavaszi képzésre kilencvennyolcan jelentkeztek. Már akkor láttuk, hogy sokak számára talán rövid a felkészülési idő az idei húsvétig. A képzésen részt vevők közül sokan jelezték, hogy inkább jövő évi dátumban gondolkodnak. Hála az égi és a földi támogatóinknak, tizennyolc passiójáték megvalósult, illetve megvalósul még az idén. Magyarországon területéről eddig ötvenkét helyszínről jelezték – főleg a képzésen részt vevők közül –, hogy jövőre szeretnék megrendezni a passiót. Összel újabb képzést indítunk, innen további nyolc-tíz település csatlakozását reméljük.

– Ez még csak hatvan helyszín. A további harminc passió hol lesz látható?

– Előzetes elképzeléseink alapján mi csak Magyarország területében gondolkodtunk, de az élet a legjobb forgatókönyvíró, így megváltoztak a terveink. A Drégelypalánki Passió híre eljutott a közeli, felvidéki Ipolyhídvégre is. Az ott élők jövőre szeretnék volna meghívni magukhoz a palánkiakat. Mi azonban azt javasoltuk az ipolyhídvégieknek, hogy inkább ők is szervezzenek saját passiót, hiszen így a saját ismerőseink, barátaink, családtagjaink szerepelnek a passiójátékok között, s ettől az érdeklődés is sokkal nagyobb az előadás iránt. Az ipolyhídvégiek igent mondtak, és ez megszülette bennünk a gondolatot: a határon túl is képzéseket kell tar-

tanunk. Így Szlovákiában felvettük a kapcsolatot a Csemadokkal, s a Felvidékről már tizenöt település jelezte, hogy jövőre szeretne passiót rendezni. Erdélyben a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium a partnerünk. Onnan kilenc jelentkezés futott be eddig. Ukrajnában, Kárpátalján pedig az ottani ferences misszió lesz a segítségünkre, innen egyelőre hat településsel számolunk. Ez így harminc, de várható, hogy ha elindul a toborzás az őszi képzésre, akkor további jelentkezők is lesznek.

– Ez tehát a jövő. De milyenek voltak az első új passiók?

– Az eddig megszületett előadásokról kivétel nélkül kedvező visszajelzéseket kaptunk. Mindenekelőtt álljon itt azoknak a településeknek a neve, ahol idén már megvalósultak a passiók: Mályi, Soroksár, Harkány, Hévízgyörk, Drégelypalánk, Makó, Pilisvörösvár, Óbuda, Kunszentmiklós, Táplánszentkereszt, Veszprém, Pasarét, Tiszalúc, valamint Hernádkak és Győr református közössége.

Szívem szerint minden szervezőt és résztvevőt sze-

mélyesen mutatnék be. A legtöbbjük még soha életében nem szerepelt színjátszó előadásban, nem rendezett, szervezett ilyen előadást, de a képzés segítségével és saját elszántságuknak, bátorságuknak köszönhetően kiléptek a

adást hoztak létre a saját közösségükben. Számomra azért is különlegesebb, mert a képzésen csendben ültek, jegyzeteltek, majd illedelmesen elköszöntek. Magamban azt mondtam: na, ez is egyszerű találkozás volt... Aztán még-

ki alkalmas, hiszen ez a képesség ugyanúgy a Teremtőtől kapott „alapcsomagunk” része, mint például az írás, a mozgás, a beszéd képessége. Csak annyi a különbség, hogy a színjátszó képességünket tudatosan nem használjuk. Ám

zom embernek: nézd, ide van írva, hogy ezt fogod mondani. Ezen aztán jót nevettek, és az először tiltakozók végül támogatókká, résztvevőkké váltak. De hadd álljon itt néhány visszajelzés a résztvevőktől:

„Attól féltem, hogy egy alkalmatlan csapattal (...), alig néhány hét alatt, csupán fáradt, tompa péntek esteiken, feldúlva kis templomunk rendjét, az ilyen téren teljesen tapasztalatlan önjelölt rendező hóbortjának engedve, fájdalmasan csalódó emberek száza előtt, egy nap alatt kétszer is alaposan leégünk majd, és leégetünk mindent, ráadásul az egyházi év legszomorúbb, legméltóságtelesebb napján, biztosan tönkretéve ezzel a rá következő legfelségebb ünnepet is. Nos, ez igazán botránynak tűnt számomra.

A passió végén azonban be kellett látnom, egy nagyobb rendező működött itt közöttünk, és sokak számára készített az alkalmatlanok által valami nagyon is alkalmasat. Enyém lett (...) egy élmény az Atyáról és a Fiúról, ami továbbvisz és megerősít.”

„Amikor Jézus vállára kellett hajtanom a fejem, lehetetlennek tűnt kimondanom: »Jézus, Jézusom, itt vagyok.« Úgy éreztem, hogy egy zokogó nyögésre telik csak. Az utolsó képbem Mária az ölében tartja a halott Jézust. Melléjük kuporodva kellett elmondanom az utolsó mondataimat. Annyira éreztem Mária fájdalmát, hogy ez is csak remegő hangon sikerült.

Amikor végül a fényeket felkapcsolták, körülnéztem, hogy elégedettek-e a nézők, és azt láttam, hogy többen is a könnyes szemüket dörzsölgetik. Nem színdarabot láttak. Jézus Krisztus üzent nekik, vele találkoztak. Akkor jöttem rá, hogy tényleg Istennek szolgáltunk. Ő nem elégedettséget akart, hanem megnyíló szíveket. Ehhez nekem erőtlenné kellett válnom, hogy a Szentlélek ereje érvényesüljön.”

Ezek a tanúságtételek és az a több száz gratuláció, amit a szervezők kaptak, mindannyiunkat megerősítettek abban, hogy ez az út járható, és mint Jézus tanítványainak, hivatásunk, hogy továbbhaladjunk rajta.

Kőrössy.

komfortzónájukból, és az evangelizáció új területére jutottak el.

Kiemelném közülük a győri szervező lányokat, mert ők voltak a legfiatalabbak. Kertész Zsófia és Kohán Emese tizenhét évesek, Kertész Flóra tizennégy. Egy, negyvenkét szereplőt felvonultató elő-

sem. Ilyenkor szembe kell néznünk az előítéleteinkkel, és nekünk, képzőknek is át kell lépünk a saját komfortzónánk határait, mégpedig azzal, hogy átértékeljük magunkban, kit tartunk alkalmasnak a passiórendezésre. Be kellett látnunk, hogy temp-

lomi színjátszónak is minden-

ha elkezünk foglalkozni vele, néhány alkalom után kiderül: ez mindenkinek megy.

– Valóban mindenki alkalmas rá? Én például nem tartom magam színjátszó alkatnak. Félnék is kicsit, ha szerepelnem kellene egy darabban.

– Mindenki hasonló aggodalmakkal kezdi a „pályafutását”. A tankönyvben, amit a képzésre készítettünk, csokorba szedtük azokat a mondatokat, amelyekkel általában az ellenállásukat fejezik ki a szereplésre felkért emberek, illetve összeszedtük azokat a megjegyzéseket is, amiket a kívülállók tehetnek a készülő produkcióval kapcsolatban. Nagyon vicces volt látni ezt a gyűjteményt. Ilyesmik szerepeltek benne: „Itt ez senki sem fog érdekelni.” „Mi nem vagyunk alkalmasak erre.” „Ennyi idő alatt ezt lehetetlen.” „Színészek nélkül ez nem megy.” Az egyik szervező beszámolt arról, hogy amikor ezeket a mondatokat hallotta valakitől, mindig elővette a kézikönyvet, és megmutatta a kételkedő vagy ellenke-

HÍREK KÉPEKBEN

● **Irgalmad az egekig ér** címmel rendezték meg április 15-én, szombaton az Országos Irgalmasság Konferenciát Budapesten, a budai ciszterci Szent Imre-templomban. Az esemény szervezői és koordinátorai Csillag Péter és felesége, Éva voltak.

● **A nyitrai egyházmegye** püspökének és papjainak húsvét utáni hagyományos záródoklata idén Pannonhalma, Győr és Tihany mellett Székesfehérvárra vezetett. Viliam Judák nyitrai megyéspüspököt és papjait április 12-én Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök fogadta. Elsőként abba a templomba látogattak el, ahol Nyitra szülötte, Prohászka Ottokár püspök sírja áll.